vivalis.brussels
Voel je goed, leef beter

VERSLAG VAN DE REGEERPERIODE 2019 2024

Inhoudstafel

Inleiding 3
Voorwoord 4

Organisatie 5
- Vivalis, de referentieadministratie van de GGC op welzijns- en gezondheidsvlak 5
- Politieke organisatie van de GGC 5

Welzijns- en gezondheidscontext van het Brussel-Hoofdstad 7

Opdracht van Vivalis 8

Bevoegdheden van Vivalis 9

Vivalis - Visie en waarden 10
- Vivalis, een administratie gebaseerd op uitmuntendheid 10
- Efficiëntie en voortdurende verbetering 10

HR 11
- Vivalis, een aantrekkelijke, respectvolle en zorgzame werkgever 11

Begroting en financiën 12
- Vivalis, de administratie die verantwoordelijk is voor de begroting en de financiën van de GGC 12
- Het OPTImistproject 13

Controle 14
- Financiële en administratieve controle van instellingen en vzw's 14

Infrastructuur 15
- Vivalis financiert de infrastructuur van bicommunautaire instellingen 15

Observatorium voor Gezondheid en Welzijn 17

Het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn is de studie- en informatiedienst van Vivalis 17

Het Geïntegreerd Welzijns- en Gezondheidsplan (GWGP) 18

Meerjarensubsidies 19
- Het beheer van facultatieve subsidies optimaliseren 19

Gezondheid 20
- Belangrijkste verwezenlijkingen op het gebied van gezondheid 20

Instellingen 21
- Gezondheidsinstellingen en gezondheidsbeleid 22

Geestelijke gezondheid 23
- Versterking van ambulante geestelijke gezondheidszorg 23
- De diensten voor geestelijke gezondheidszorg 24
- Residentiële zorg versterken 25
- Het proces van de spending review van de geestelijke gezondheidszorg 26

Niet-dringend patiëntenvervoer NDP 28

eGezondheid 29

De eerste lijn 30
- De hervorming van de eerste lijn 30
- Geïntegreerde zorg 31
- Huisartsengeneeskunde 32
- Ondersteuning van de huisartsengeneeskunde 33
- Palliatieve zorg 34

Preventie 35
- Preventie 36
- Doping 37
- Beheer van gezondheids- en welzijnsrisico's 38
- Infectieziekten en meldingsplichtige ziekten 39
- Milieurisico's 40

Bijstand aan personen 41
- Verwezenlijkingen op het gebied van bijstand aan personen en bestrijding van armoede en ongelijkheid 41

Daklоosheid 42
- De strijd tegen daklоosheid 42
- Onthaalhuizen 43
- Evolutie van het toegekende budget aan onthaalhuizen 44
- De centra voor noodopvang 45
- Marauden 46
- Straathoekwerk en mobiele teams daklozenronde 46
- De dagcentra 47
- De centra voor thuisbegeleiding 49
- Housing First 50
- Herhuisvestingsprojecten 51
- Onderhandelde collectieve bewoning in zelfbeheer (OCBZ) 53
- De openbare noodopvangbeheerder: New Samusocial 54
- Bijkomende opdrachten New Samusocial 55
- De openbare coördinator van noodhulpvoorzieningen: Bruss'Help 56

De Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW's) 57
- Sociale coördinaties 57
- De lokale welzijns- en gezondheidscontracten (LWGC's) 58
- De Gewestelijke School voor Openbaar Bestuur van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (GSOB) 59

Voedselhulp 60

Schuldbemiddeling 61

Centra voor algemeen welzijnswerk 62

Justitieel welzijnswerk 63

Gezinsplanning 64

Nieuwkomers 65

Conclusie 66

Inleiding

Het verslag van de regeerperiode geeft een overzicht van de activiteiten en verwezenlijkingen van Vivalis voor de periode 2019-2024:

- de middelen die aan Vivalis werden toegekend en hoe ze werden besteed om de gezondheid en het welzijn van alle Brusselaars te verbeteren
- de verschillende strategische projecten, hervormingen en het overheidsbeleid op het vlak van welzijn en gezondheid in Brussel
- de behaalde successen én de obstakels van de afgelopen vijf jaar

Het verslag van de regeerperiode is dus een strategisch instrument dat toelaat het door Vivalis uitgevoerde overheidsbeleid gedetailleerd te evalueren.

Voorwoord

De regeerperiode 2019-2024 was bijzonder turbulent.

Zo was er de COVID-19-crisis die onze teams dwong om onvermoeibaar aan de slag te gaan om de bevolking te helpen, de oorlog in Oekraïne waardoor we veel noodlijdende ontheemden een waardige opvang moesten bieden, de energiecrisis die veel van onze partners in grote financiële problemen bracht en de toename van het aantal daklozen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad met alle gevolgen van dien op welzijns- en gezondheidsvlak. Die problematische situaties vereisten actie van onze teams. Daarnaast moest zowel het dagelijkse beheer van onze bevoegdheden als de ontwikkeling en uitvoering van talrijke strategische projecten worden voortgezet. Of het nu ging om het Geïntegreerd Welzijns- en Gezondheidsplan (GWGP), de strijd tegen dakloosheid, preventieve geneeskunde, de strijd tegen armoede, enz.: aan werk was er geen gebrek.

Om van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad een aangename en solidaire plaats te maken, en aangezien Vivalis niet alleen kan optreden, heeft Vivalis veel langdurige partnerschappen gesloten met sectorale en institutionele actoren op welzijns- en gezondheidsvlak.

Tijdens de hele regeerperiode 2019-2024 heeft Vivalis vastberaden en toegewijd gewerkt om zijn opdrachten uit te voeren en de belangen van de Brusselaars zo goed mogelijk te dienen.

Yasmina Bourdoud
Adjunct-Leidend ambtenaar

Nathalie Noël
Leidend ambtenaar

Vivalis, de referentieadministratie van de GGC op welzijns- en gezondheidsvlak

Vivalis is de referentieadministratie op welzijns- en gezondheidsvlak in Brussel.
Die administratie staat sinds 1989 ten dienste van de Brusselaars en hun uitvoerende macht, het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC), maar kreeg in 2015 een nieuwe impuls als gevolg van de zesde staatshervorming. Bovendien legde Vivalis tijdens de pandemie al zijn expertise aan de dag.

Door zijn bicommunautaire karakter werkt Vivalis nauw samen met de andere bevoegde instanties voor welzijn en gezondheid op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, vooral (maar niet uitsluitend) met de Franse Gemeenschapscommissie (FGC) en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC). Vivalis neemt dus de institutionele coördinerende rol op zich waarin is voorzien in de artikelen 136, tweede lid, van de Grondwet en 64, § 2, van de bijzondere wet met betrekking tot de Brusselse Instellingen.

De administratie werkt ook samen met haar «zusteradministratie» in Brussel, de GOB (vooral in verband met de opvangcrisis) en met Iriscare (een instelling van openbaar nut (ION)), waarmee ze haar ondersteunende diensten (ICT-dienst, vertaaldienst, gebouwen, enz.) deelt om meer schaalvoordelen te realiseren.

Politieke organisatie van de GGC

Sinds de zesde staatshervorming van 2014 oefent het Verenigd College (de regering van de GGC) zijn bevoegdheden uit via twee instellingen:

- Vivalis, zijn administratie (voorheen bekend als de Diensten van het Verenigd College of DVC), die berust op soeverein beheer.
- Iriscare, een instelling van openbaar nut (ION), opgericht in 2017 en operationeel sinds 1 januari 2019. Iriscare werkt op paritaire basis, door in zijn beheersorganen vertegenwoordigers van het Verenigd College, vakorganisaties, werkgevers- en middenstandsorganisaties, verzekeringsinstellingen (ziekenfondsen), zorgverleners, gezinsorganisaties en kinderbijslagfondsen samen te brengen.

Het institutionele systeem van de GGC

Uitvoerend orgaan

Verenigd College

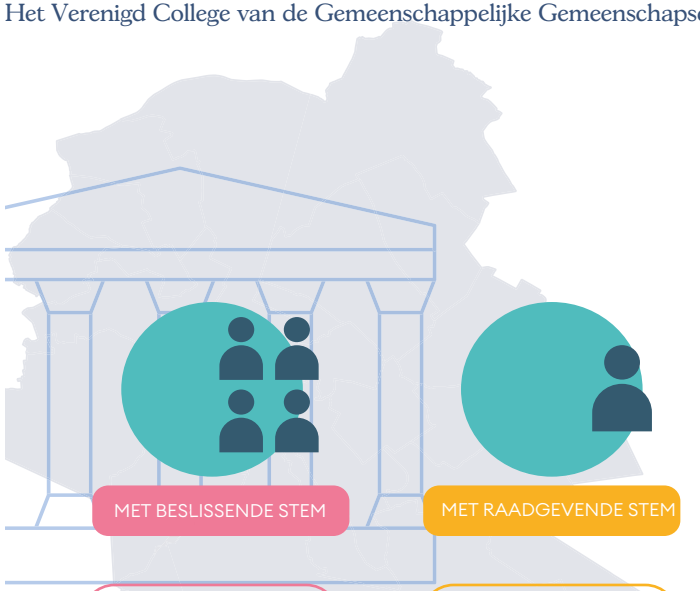
Beraadslagend orgaan

Verenigde Vergadering

Het Verenigd College

Als uitvoerende macht neemt het Verenigd College de nodige verordeningen en besluiten aan ter uitvoering van de ordonnanties van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC).

Het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie bestaat uit:

MET BESLISSENDE STEM

4 ministers van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, die een beslissende stem hebben

MET RAADGEVENDE STEM

De voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, die het Verenigd College voorzit en een raadgevende stem heeft

MET RAADGEVENDE STEM

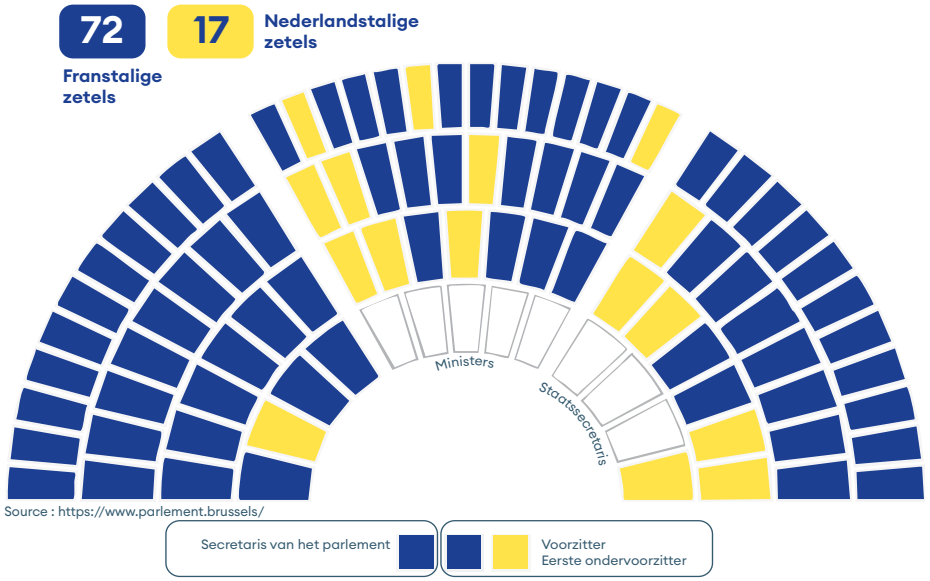
1 Brussels lid van de Franse Gemeenschapsregering en

1 Brussels lid van de Vlaamse Regering, die door hun executieven zijn aangewezen

De Verenigde Vergadering

De Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (VVGGC) is het «parlement» van de GGC. De politieke samenstelling, het voorzitterschap, het Bureau en het Uitgebreid Bureau en ook de functies en diensten ervan zijn identiek aan die van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement.

89 Brusselse parlementsleden van de twee taalgroepen in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement zetelen dus ook in de Verenigde Vergadering van de GGC.

De Verenigde Vergadering bestaat uit twee vaste commissies van elk vijftien leden, rechtvaardig verdeeld per taalgroep:

- de Commissie voor de Gezondheid en Bijstand aan Personen
- de Commissie voor de Algemene Bicommunautaire Zaken

Die commissies bereiden de teksten in verband met hun bevoegdheden voor, bespreken die teksten en ondervragen de leden van het Verenigd College over hun beleid.

Welzijns- en gezondheidscontext van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad

Het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad heeft andere kenmerken dan de andere twee gewesten: het is stedelijk, met een groeiende en jonge bevolking, multicultureel, sociaal erg heterogeen en institutioneel complex.

Het staat voor een aantal uitdagingen op welzijns- en gezondheidsvlak, waaronder:

- **In Brussel zijn de armoede en ongelijkheid groter** dan in de andere gewesten. Dat leidt tot ongelijkheden op gezondheidsvlak, zowel wat betreft de toegang tot curatieve en preventieve zorg als wat betreft de prevalentie van bepaalde ziekten zoals diabetes.
- **De alsmaar stijgende huisvestingskosten** veroorzaken onhoudbare financiële situaties voor mensen met een laag inkomen, die vaak erg weinig geld overhouden voor andere essentiële uitgaven.
- **De Brusselse dakloosheidssector is verzadigd** en kan niet aan alle vragen voldoen. Daarbij komen nog de gevolgen van de opvangcrisis voor asielzoekers.

Huisvesting en bestaansonzekerheid

52 850 gezinnen in afwachting van een sociale woning in 2022

9 777 daklozen in 2024

25% — 25 % van de Brusselse gezinnen woont in een slechte woning

Werk en armoede

Brusselaars tussen 15 en 64 jaar die inactief zijn op de arbeidsmarkt — 32 %

Percentage eenoudergezinnen — 12 %

Jongeren tussen 18 en 24 jaar met een leefloon — 14,2 %

Gezondheid

Levensverwachting: verschil van 3,3 jaar voor mannen en 2,7 jaar voor vrouwen tussen rijke en arme gemeenten

41% van de personen met hoogstens een diploma lager onderwijs zegt zelf niet in goede gezondheid te verkeren (tegenover 16% van wie een diploma hoger onderwijs heeft)

Kinderen uit gezinnen zonder arbeidsinkomen lopen drie keer meer risico op een doodgeboorte en twee keer meer risico om te overlijden vóór de leeftijd van één jaar dan kinderen uit gezinnen waar beide ouders werken.

Geestelijke gezondheid

39 % — van de Brusselaars heeft psychologische problemen

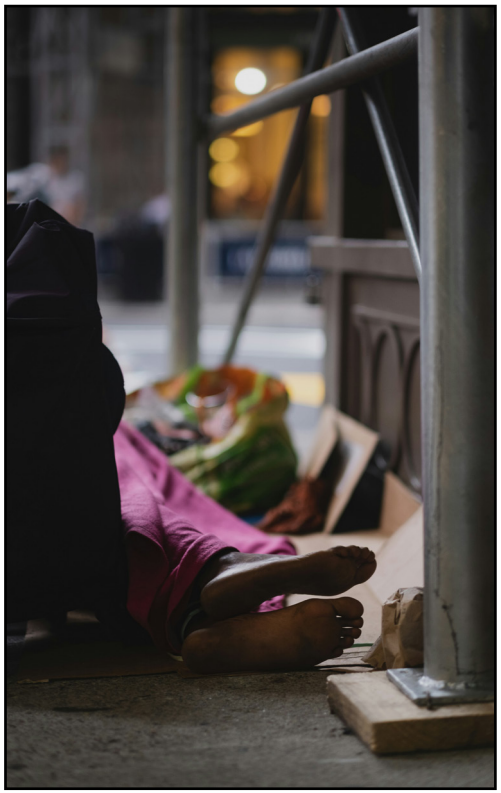
50 % — van wie laag of niet geschoold is, ondervindt psychologische problemen

Milieu

CO_2 — Luchtvervuiling veroorzaakt 930 vroegtijdige overlijdens per jaar in Brussel

66% van de armsten heeft geen auto, maar lijdt meer onder vervuiling dan de rijksten

Bronnen: Sociale barometer 2023, Dashboard gezondheid in het Brussels Gewest

Vivalis onderneemt vele acties om een antwoord te bieden op die diverse uitdagingen op welzijns- en gezondheidsvlak en positioneert zich als een onmisbare institutionele speler wat betreft gezondheid en welzijn. In dat kader heeft Vivalis tussen 2019 en 2024 het uittredende Verenigd College geholpen bij de voorbereiding en uitvoering van het welzijns- en gezondheidsbeleid.

Opdracht van Vivalis

De opdracht van Vivalis omvat de welzijns- en gezondheidsproblematiek op een geïntegreerde manier benaderen met als doel het leven van alle Brusselaars te verbeteren.

De opdracht van Vivalis kan in vier soorten acties worden samengevat:

De gezondheidszorg aansturen

Vivalis adviseert de bevoegde leden van het Verenigd College en voert de genomen beslissingen uit door samen te werken met de actoren op het terrein, of het nu gaat om instellingen (zoals ziekenhuizen), transversaal beleid (zoals de eerste lijn van welzijns- en gezondheidszorg of eGezondheid) of beleid ter bestrijding van armoede en ongelijkheid.

Aan preventie en risicobeheer doen

Vivalis helpt de welzijns- en gezondheidsrisico's van de bevolking in kaart te brengen en te verminderen via mechanismen voor gezondheidstoezicht en haar preventiebeleid.

Informeren

Vivalis informeert de bevolking over welzijns- en gezondheidskwesties en de ondernomen acties.

Actoren begeleiden

Vivalis begeleidt en ondersteunt de actoren op het terrein om ervoor te zorgen dat ze veilige en kwaliteitsvolle diensten leveren aan de bevolking.

Bevoegdheden van Vivalis

Gezondheidsinstellingen en gezondheidsbeleid

- Ziekenhuizen
- Geestelijke gezondheid
- Niet-dringend patiëntenvervoer (NDP)
- eGezondheid
- Patiëntenrechten
- Europese en internationale betrekkingen

Welzijns- en gezondheidsdiensten van de eerste lijn

- Coördinatie van de toekomstige hulp- en zorgzones
- Huisartsengeneeskunde
- Ondersteunende structuur voor de eerstelijnsactoren (Brusano)
- Palliatieve zorg
- Nabijheidsmaatregelen (buurtactierelais, enz.)

Preventieve geneeskunde en risicobeheer op welzijns- en gezondheidsvlak

- Preventie (educatie, screening, vaccinatie, verslavingen, rookstopbegeleiding)
- Strijd tegen doping
- Milieurisico's
- Besmettelijke ziekten
- Risicobeheerplan

De strijd tegen armoede en ongelijkheid

- Dakloosheid
- Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW's) (voogdij): sociale coördinaties, BFMW, LWGC
- Voedselhulp
- Schuldbemiddeling

Bijstand aan personen

- Jeugdhulp en jeugdbescherming
- Nieuwkomers
- Bijstand aan personen
- Justitieel welzijnswerk
- Gezinsplanning
- Non-take up van rechten
- Filmkeuring

Vivalis, een administratie gebaseerd op uitmuntendheid

Sinds 2015 heeft Vivalis zichzelf opnieuw moeten uitvinden om de bevoegdheidsoverdrachten naar aanleiding van de zesde staatshervorming te integreren. Die transformatie liet toe een solide organisatorische basis te leggen en de administratieve uitmuntendheid tot stand te brengen die het werk van elke openbare instelling vereist. Als dienst voor de burgers moet Vivalis erop toezien dat zijn werk voldoet aan kwaliteitseisen, nauwkeurigheidsnormen en de grondbeginselen van overheidsdiensten naleeft, zoals gelijke behandeling, transparantie, neutraliteit en het Only Once-principe.

Om bij te dragen aan de ontwikkeling en verbetering van het overheidsbeleid, verfijnen de verschillende functies en cellen dagelijks hun expertise in verband met de uitgeoefende bevoegdheden.

Dat omvat informatie met betrekking tot het beheren van sectoren , deelnemen aan het werk van de sectoren, kennisnetwerken versterken en, waar nodig, bepaalde aangelegenheden materies verder uitdiepen.

De uiteindelijke doelstelling is dat externe en interne «klanten» voor elke functie of sector een gespecialiseerde contactpersoon kunnen vinden bij Vivalis.

Efficiëntie en voortdurende verbetering

Wanneer de middelen, vooral wat betreft de begroting, beperkt zijn, moeten de strategieën van de administratie gericht zijn op efficiëntie, zo niet op de rentabiliteit van onze processen, door met name actie te ondernemen op het vlak van:

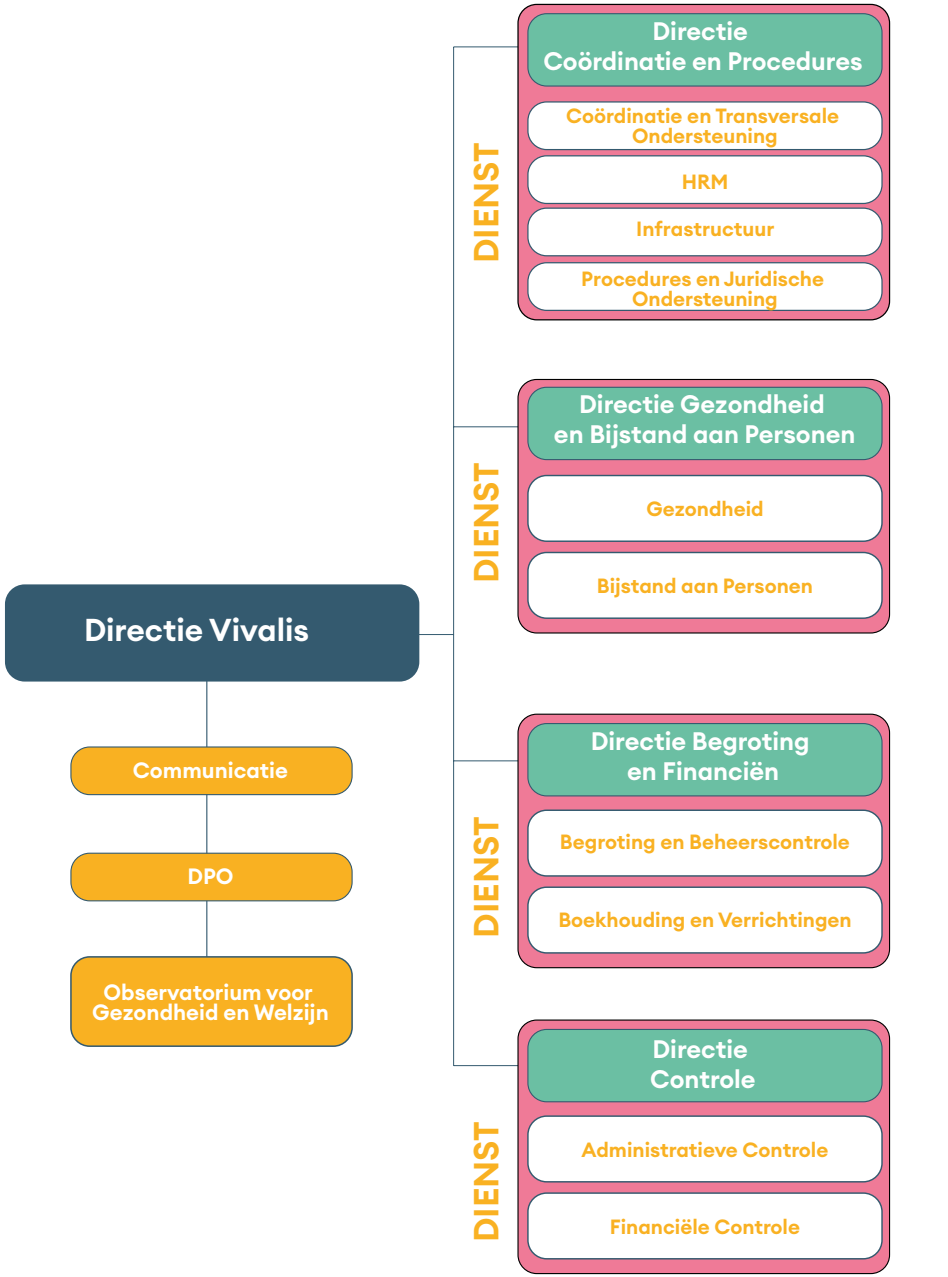
- de betrokkenheid van de medewerkers
- de kwaliteit van onze administratieve processen
- het gebruik van synergieën, samenwerkingen en partnerschappen waar mogelijk
- voortdurende verbetering

Waarden van VIVALIS

Vivalis staat ten dienste van het publiek en zijn partners :

- Business expertise wordt voortdurend ontwikkeld
- Alle acties worden ondernomen in een geest van samenwerking
- Gelijke behandeling staat centraal in haar werking

Bestuur van Vivalis

Vivalis, een aantrekkelijke, respectvolle en zorgzame werkgever

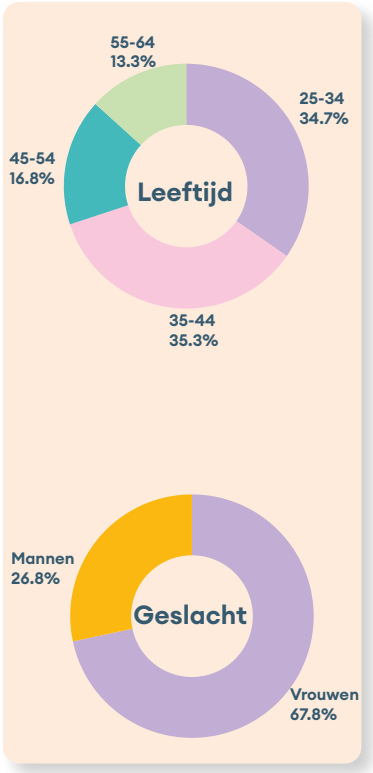
Groeicurve voor het personeel

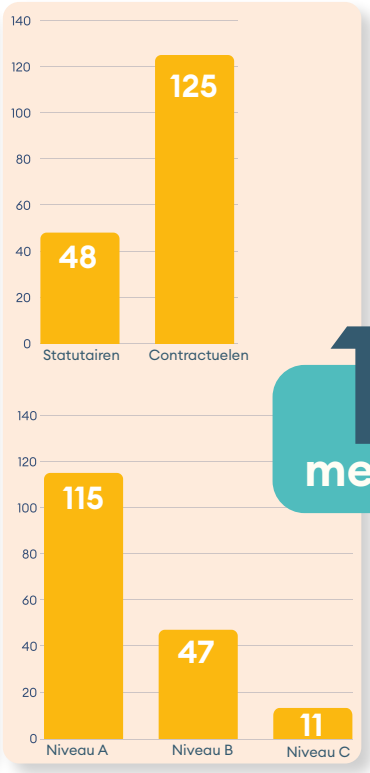
Om Vivalis in staat te stellen zijn opdrachten uit te voeren, heeft het uittredende Verenigd College een jaarlijkse groeicurve voor het personeel tussen 2019 en 2023 goedgekeurd. Die groeicurve is uitgevoerd rekening houdend met de opeenvolgende door de Verenigde Vergadering goedgekeurde begrotingen.

Na een beslissing van het Verenigd College werd het CMDC in juli 2021 geïntegreerd in het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn.

De personeelsuitbreiding van Vivalis is essentieel gebleken voor de uitvoering van zijn opdrachten en het nieuwe beleid waartoe het Verenigd College heeft besloten (BAPA's, GWGP, hervorming van de eerste lijn, enz.).

Personeel van Vivalis

173 medewerkers

Cijfers van maart 2025

Invoering van een welzijnsbeleid

Vivalis ontsnapt niet aan de problemen van personeelsverloop en afwezigheden van korte of lange duur. Om die te verhelpen, heeft Vivalis gekozen voor een globale aanpak om de werkomstandigheden van al zijn medewerkers voortdurend te verbeteren. Die wordt vertaald in een «welzijnsplan» met een reeks maatregelen, acties en oplossingen (vorming, verandering van taken of dienst, enz.) die aangepaste begeleiding toelaten.

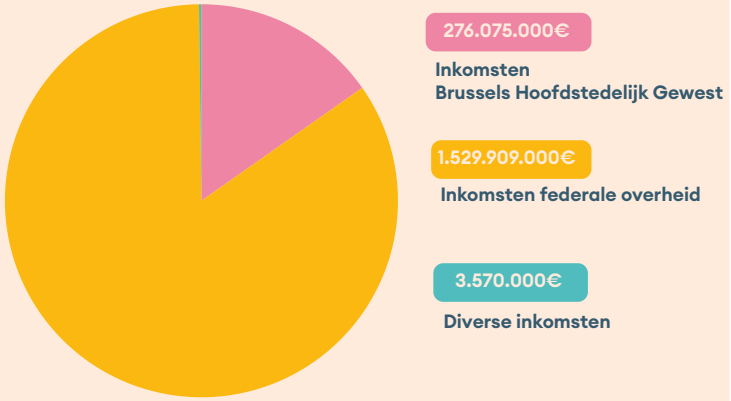
Het antidiscriminatiebeleid invoeren en diversiteit bevorderen

Het Brussels Wetboek inzake diversiteit is aangenomen om de Brusselse wetgeving te harmoniseren tussen de verschillende Brusselse rechterlijke ordes (Gewest, FGC en GGC). Het is op 16 oktober 2024 in werking getreden. De uitvoeringsbesluiten moeten worden uitgevaardigd om ervoor te zorgen dat het in de praktijk worden gebracht. Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan het diversiteitsplan.

Vivalis, de administratie die verantwoordelijk is voor de begroting en de financiën van de GGC

De Directie Begroting en Financiën van Vivalis ziet toe op de naleving van de vastgestelde begrotingen en het goede beheer van de uitgaven van zowel Vivalis en de GGC als de instellingen waarvoor ze bevoegd is (Iriscare, New Samusocial, Bruss'Help).

Van waar komt het geld van de GGC? (inkomsten 2024)

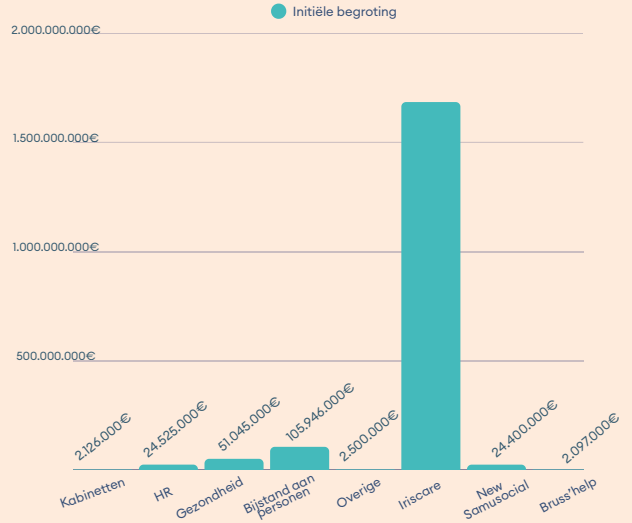

276.075.000€
Inkomsten
Brussels Hoofdstedelijk Gewest

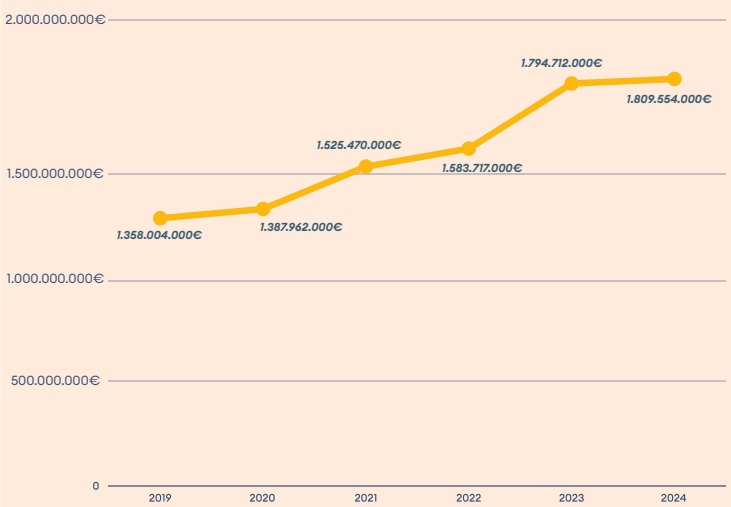
1.529.909.000€
Inkomsten federale overheid

3.570.000€
Diverse inkomsten

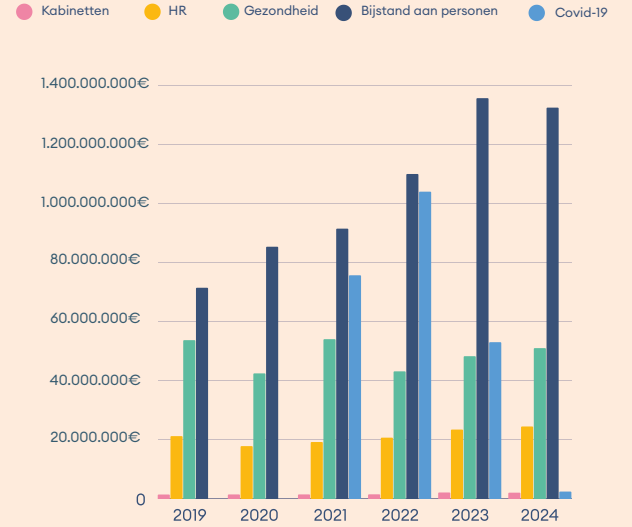
Naar waar gaat het geld van de GGC? (uitgaven 2024)

Evolutie van de inkomsten

Evolutie van de uitgaven van Vivalis

Het OPTImistproject

OPTImist

Tijdens de vorige regeerperiode heeft het Verenigd College het OPTImistproject uitgerold op zowel gewestelijk als GGC-niveau. Dat project beoogt het waarborgen van de duurzaamheid van de overheidsfinanciën, zodat de overheden de toekomstige budgettaire uitdagingen zo goed mogelijk het hoofd kunnen bieden.

Daartoe is de ordonnantie van 21 november 2006 houdende de bepalingen die van toepassing zijn op de begroting, de boekhouding en de controle herzien. De uitvoeringsbesluiten die eruit voortvloeien worden momenteel gewijzigd en zullen door het volgende Verenigd College moeten worden goedgekeurd.

Doelstellingen

Twee pijlers

Ordonnantie van 16 mei 2024

Vernieuwd regelgevend kader
Uitvoeringsbesluiten worden verwacht

Aanpassing van Vivalis

Organisatorische
Functionele

GENDERbudgeting

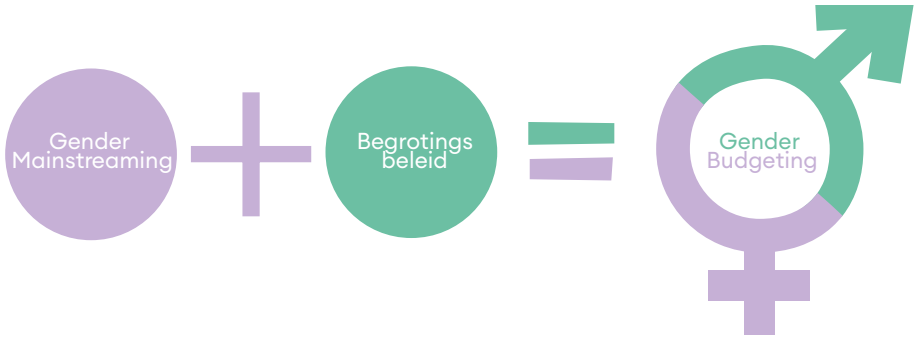
De ongelijkheid tussen vrouwen en mannen verminderen door een gelijke toegang tot de middelen te garanderen

Vivalis past de beginselen van genderbudgeting toe zoals beschreven in het besluit van het Verenigd College van 17 september 2020 tot invoering van een methode om de genderdimensie te integreren in de begrotingscyclus.

Genderbudgeting is een instrument om na te gaan of de begroting van een entiteit geen ongelijkheden bestendigt of creëert tussen vrouwen en mannen, en om een begroting op te stellen die meer rekening houdt met gendergelijkheid.

2024

In 2024, respecteerde bijna twee derde van de door Vivalis geanalyseerde kredieten de gelijkheid tussen vrouwen en mannen. Uit de analyse blijkt inderdaad dat er in de meeste sectoren van de gezondheid en bijstand aan personen geen belemmeringen zijn die de toegang voor de ene of de andere gendercategorie beperken

Financiële en administratieve controle van instellingen en vzw's

Om de kwaliteit van de diensten van de door Vivalis gefinancierde instellingen te verbeteren, is er een systeem voor financiële en administratieve controle.

De Directie Controle van Vivalis bestaat uit twee diensten:

- de Dienst Administratieve Controle, die administratieve controles uitvoert om na te gaan of de te erkennen of erkende instellingen die onder de bevoegdheid van de GGC vallen de erkenningsnormen naleven
- de Dienst Financiële Controle, die verantwoordelijk is voor het algemene financiële toezicht op de instellingen die onder de bevoegdheid van de GGC vallen

Richtsnoeren

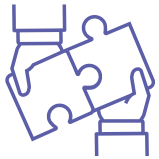
Identiek voor alle instellingen

Efficiëntie

Vertrouwen en respect

Samenwerking

Gecontroleerde instellingen

Ziekenhuizen, psychiatrische verzorgingstehuizen, centra voor bijstand aan personen, centra voor gezinsplanning, centra voor daklozen, initiatieven voor beschut wonen, diensten voor niet-dringend patiëntenvervoer, diensten voor geestelijke gezondheidszorg, diensten voor thuiszorg.

Aantal controles van 2019 tot 2024

Vivalis finanziert die Infrastruktur von bikommunalen Einrichtungen

Vivalis vergibt Subventionen zur Deckung der Infrastrukturkosten von bikommunalen Einrichtungen für Gesundheit und Beistand für Personen im zweisprachigen Gebiet Brüssel-Hauptstadt.

Diese Subventionen finanzieren den Bau, die Erweiterung, den Umbau, die Renovierung oder die Einrichtung von Einrichtungen. Manche werden jährlich für Instandhaltungsarbeiten gewährt. In spezifischen Fällen werden finanzielle Beiträge für den Kauf von Gebäuden gewährt.

Reform der Finanzierung der Infrastruktur im Bereich Gesundheit und Beistand für Personen

Die Finanzierung der Infrastruktur von Einrichtungen wird durch zwei neue Ordonnanzen und ihre Beschlüsse geregelt:

Ordonnanz und Beschluss des Vereinigten Kollegiums zur Finanzierung der Infrastruktur von Krankenhäusern und psychiatrischen Pflegezentren, die am 1. Januar 2025 in Kraft getreten sind.

Ordonnanz und Beschluss des Vereinigten Kollegiums zur Finanzierung der Infrastruktur verschiedener Einrichtungstypen, die zur Politik Aufnahme Beistand für Personen und Gesundheit gehören.

Gemäß dieser neuen Regelung muss das Vereinigte Kollegium zu Beginn jeder Regierungsperiode einen strategischen Pflegeplan verabschieden.

Die Einrichtungen, die unter diese Regelung fallen, sind Einrichtungen für Senioren, Zentren und Dienste für Personen mit Behinderung, Zentren für Obdachlose, Initiativen für betreutes Wohnen für psychiatrische Patienten (IBW's), Kinderbetreuung, Rehabilitationszentren, multidisziplinäre Strukturen, Zentren für Beistand für Personen und Dienste für geistliche Gesundheitspflege.

Projektaufrufe, die zwischen 2019 und 2024 gestartet wurden:

- Arbeiten in psychiatrischen Pflegezentren (PVT's): 15 Mio. Euro
- Renovierung von Initiativen für betreutes Wohnen (IBW's): 16,5 Mio. Euro
- Nachhaltige Wiedereingliederung von Obdachlosen: 1,6 Mio. Euro
- Schaffung von Serviceresidenzen: 1,1 Mio. Euro

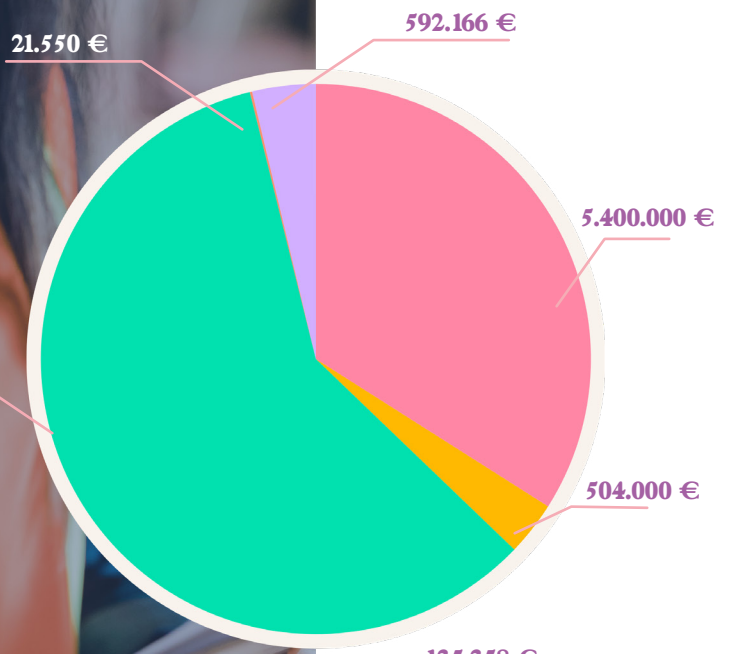
Merk op dat de Dienst Infrastructuur van Vivalis ook verantwoordelijk is voor de bewustmaking en vorming van de Dienst Administratieve Controle (Vivalis) en de dienst Begeleiding, Controle en Kwaliteit (Iriscare) in verband met de toegankelijkheid voor personen met beperkte mobiliteit.

Sommige projecten zullen evenwel nog steeds lopen aan het begin van de nieuwe regeerperiode in 2024.

De bouwkalender voor instellingen voor gezondheidszorg en het meerjarenplan voor instellingen voor bijstand aan personen werden respectievelijk in 2023 en 2024 voltooid.

Vastleggingen

Vereffeningen

Infrastructuur

Budget 2024 per sector

- Ziekenhuizen
- Psychiatrische verzorgingstehuizen (PVT's)
- Initiatieven voor beschut wonen voor psychiatrische patiënten (IBW's)
- Voorzieningen voor ouderen
- Centra en diensten voor personen met een handicap
- Centra voor daklozen

Het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn is de studie- en informatiedienst van Vivalis

De opdrachten van het observatorium worden omschreven in artikel 5 van het besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 5 juni 2008 houdende het administratief statuut en de bezoldigingsregeling van de ambtenaren en stagiairs van de Diensten van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad.

Opdrachten

- Onderzoek uitvoeren om een overzicht te krijgen van de actuele welzijns- en gezondheidssituatie in Brussel en om specifieke thema's toe te lichten.
- Cijfers en indicatoren verschaffen met betrekking tot de volksgezondheid, de welzijnssituatie van burgers en armoede.
- Informatiediensten aanbieden:
  - **Sociaal Brussel** biedt een gecentraliseerd, algemeen, actueel, tweetalig en toegankelijk overzicht van het dienstenaanbod op het vlak van welzijn en gezondheid.
  - **Hospichild** informeert burgers en professionals over de ziekenhuisopname van kinderen jonger dan 16 jaar.
  - **Born in Brussels** informeert burgers en professionals over zwangerschap, geboorte en de vroege kinderjaren.
  - **BRUDOC**, bevat documentatie over welzijns- en gezondheidskwesties in Brussel.

Samenwerkingen

Het Observatorium werkt samen met vier soorten actoren:

- Actoren op het terrein (gemeenten, OCMW's, vzw's, enz.)
- Politici en administraties
- Wetenschappers
- Burgers

Planning en prioritering

Het OIbservatorium werkt aan:

- Informatiehulpmiddelen
- **Regelmatige publicaties** (Brussels rapport inzake armoede en sociale gezondheidsongelijkheden, Zoom op de gemeenten, Gezondheidsindicatoren, enz.)
- Thematisch onderzoek (beschikbaarheid en geografische toegankelijkheid van huisartsenzorg, energiedeprivatie, evaluatie van de LWGC's, enz.)

Belangrijke publicaties

Welzijnsbarometer: beschrijvingen en statistische analyses van de sociale situatie van Brusselaars (inkomen, arbeidsmarkt, onderwijs, huisvesting, enz.).

Zoom op de gemeenten: een gedetailleerde analyse van statistieken voor elk van de 19 Brusselse gemeenten, over een breed scala aan onderwerpen: demografie, gezondheid, milieu, mobiliteit, enz.

Gezondheidsindicatoren: een globaal overzicht van de gezondheid van Brusselaars, rekening houdend met de demografische, sociale, multiculturele en milieucontext van het Brussels Gewest.

Het Geïntegreerd Welzijns- en Gezondheidsplan (GWGP)

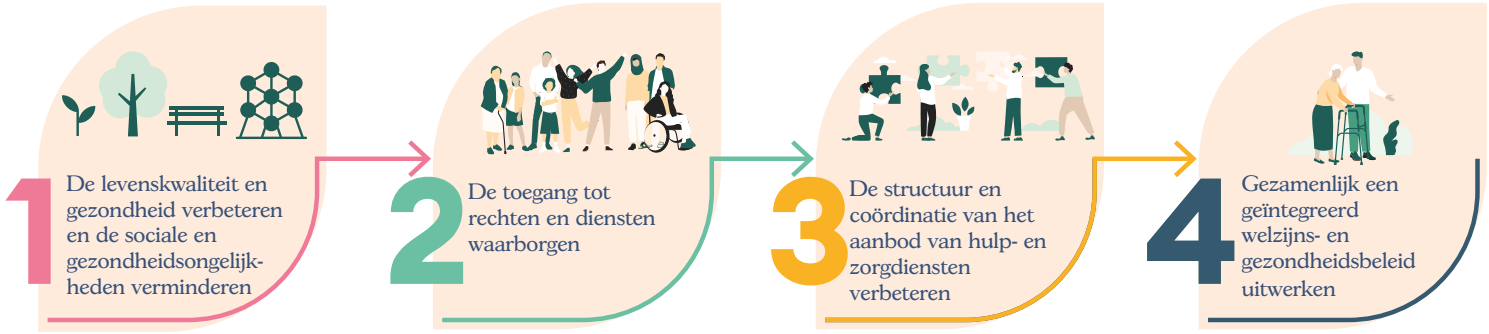
Om het probleem van overlappende bevoegdheden en het gebrek aan onderlinge coördinatie aan te pakken, en zo de sociale en gezondheidsongelijkheden in Brussel te verminderen, heeft het Verenigd College op 7 juli 2022 het Geïntegreerd Welzijns- en Gezondheidsplan (GWGP) aangenomen.

De doelstelling ervan is een nieuw model te creëren voor het hulp- en zorgaanbod op basis van een meer geïntegreerd gebruik van alle beschikbare middelen.

De ambitie is om een basisdienstverlening aan te bieden aan de volledige Brusselse bevolking, waarbij diegenen bereikt worden die het verst verwijderd zijn van hulp en zorg.

Dat omvat de organisatie van het aanbod op territoriale basis en zo dicht mogelijk bij de lokale behoeften alsook een globale aanpak van situaties waarbij intersectorale en transversale acties op het terrein worden bevorderd.

Het GWGP is gebaseerd op de volgende vier pijlers:

De rol van Vivalis

Vivalis heeft een monitoringtool voor het operationele plan van het GWGP ontwikkeld en heeft een governancemechanisme voorgesteld gebaseerd op het gezamenlijk decreet en ordonnantie van de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 22 december 2023 met betrekking tot de goedkeuring en de uitvoering van het Brussels Geïntegreerd Welzijns- en Gezondheidsplan.

Het stuurcomité dat verantwoordelijk is voor het monitoren, evalueren en herzien van het GWGP is verschillende keren bijeengekomen en heeft de stappen voor de ontwikkeling van de monitoringtool goedgekeurd.

Het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn is verantwoordelijk voor het bepalen van de methodiek voor de evaluatie van het GWGP.

Informatie- en uitwisselingsdag in het kader van het GWGP

Het beheer van facultatieve subsidies optimaliseren

Om de subsidies optimaal te beheren, heeft het Verenigd College in februari 2024 een wettelijk kader goedgekeurd dat toelaat meerjarensubsidies toe te kennen aan verenigingen waarvan de activiteiten deel uitmaken van de uitvoering van het GWGP.

Ordonnantie van 22 februari 2024 betreffende de toekenning van meerjarige subsidies in het kader van de uitvoering van het Geïntegreerd Welzijns- en Gezondheidsplan

3 jaars

De subsidie wordt toegekend voor een periode van drie jaar en kan worden verlengd voor volgende periodes van vijf jaar op voorwaarde van een positieve evaluatie

Volgens de regelgeving worden de toekenningscriteria vastgesteld door het Verenigd College

Criteria vastgesteld door het Verenigd College in 2024 om gebruik te maken van dit nieuwe kader

In 2024 kwamen volgens Vivalis 31 projecten in aanmerking voor subsidies in de volgende domeinen

1.171 000 euro in 2024

Belangrijkste verwezenlijkingen op het gebied van gezondheid

Dit verslag van de regeerperiode geeft een overzicht van de belangrijkste verwezenlijkingen van Vivalis bij de uitvoering van de bevoegdheden wat gezondheid betreft.

Het volgende deel geeft toelichting bij de acties, projecten en beleidslijnen van Vivalis op diverse gebieden, van het Geïntegreerd Welzijns- en Gezondheidsplan (GWGP) en preventie tot de uitvoering van de hervorming van de eerste lijn en de ondersteuning van vele gezondheidsactoren (ziekenhuizen, geestelijke gezondheidszorg, dopingbestrijding, enz.).

Die verwezenlijkingen zouden onmogelijk zijn geweest zonder het dagelijkse werk van de toegewijde en gemotiveerde teams van Vivalis: zij zorgden immers voor coördinatie en uitvoering van overheidsbeleid, dialoog met actoren/begunstigden, deelname en vertegenwoordiging van de GGC in talrijke instanties, advies aan leden van het Verenigd College. Die taken zijn essentieel voor het succes van onze hele administratie.

Gezondheidsinstellingen en gezondheidsbeleid

Ziekenhuizen

Het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad beschikt over een uitgebreide ziekenhuisinfrastructuur van algemene en gespecialiseerde ziekenhuizen die kwaliteitsvolle patiëntenzorg bieden. Vivalis verantwoordelijk voor de erkenning van alle openbare en privéziekenhuizen die niet onder de Franse Gemeenschap noch de Vlaamse Gemeenschap vallen.

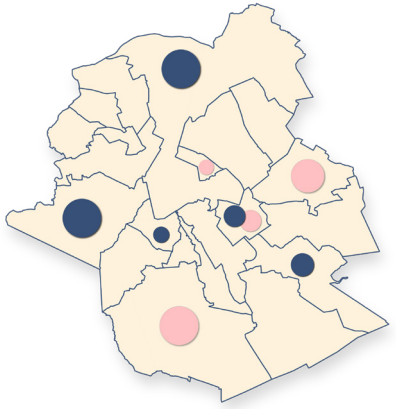

Door Vivalis erkende ziekenhuizen

Vzw SILVA medical - Scheutbos	Algemeen ziekenhuis (revalidatie)
Vzw Valisana: Valida + I.P.I	Algemeen ziekenhuis (revalidatie + psychiatrie)
Vzw Epsylon - Psychiatrisch ziekenhuis (Kliniek Fond'Roy,Kliniek La Ramée, Kliniek AREA+)	Psychiatrisch ziekenhuis
Centre hospitalier Jean Titeca	Psychiatrisch ziekenhuis
Vzw Le Bivouac	Psychiatrisch ziekenhuis
Kliniek Sans Souci	Psychiatrisch ziekenhuis
Kliniek Sint-Jan	Algemeen ziekenhuis
Europa Ziekenhuizen	Algemeen ziekenhuis
UMC Sint-Pieter	Algemeen ziekenhuis
CHIREC	Algemeen ziekenhuis
Iris Ziekenhuizen Zuid	Algemeen ziekenhuis
Jules Bordet Instituut	Algemeen ziekenhuis
UVC Brugmann	Algemeen ziekenhuis
HUDERF	Algemeen ziekenhuis

Erkenning van twee ziekenhuisnetwerken: H.uni en CHORUS

Tijdens de regeerperiode 2019-2024 werden in Brussel de door Vivalis erkende ziekenhuisnetwerken H.uni en CHORUS opgericht en uitgerold. De doelstelling van die netwerken is alle patiënten een breder aanbod van hoogwaardige zorg te kunnen bieden. Elk ziekenhuis in het netwerk behoudt zijn eigen zorgopdracht, terwijl het netwerk synergieën en nauwere samenwerking bevordert om de ziekenhuizen nog sterker, toegankelijker, efficiënter en effectiever te maken.

CHORUS

- CHIREC
- Iris Ziekenhuizen Zuid
- UVC Brugmann
- UMC Sint-Pieter
- Universitair Kinderziekenhuis Koningin Fabiola (UKZKF)
- Jules Bordet Instituut
- Erasmusziekenhuis

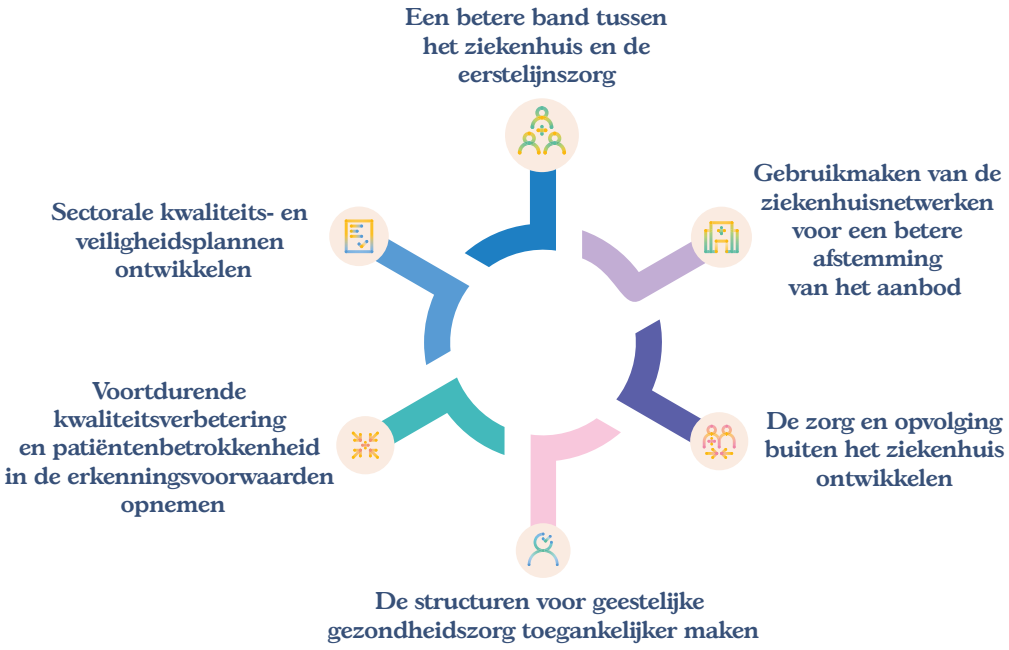
H.uni

- Kliniek Sint-Jan
- Europa Ziekenhuizen
- Cliniques Universitaires Saint-Luc
- Clinique Saint-Pierre d'Ottignies

Gezondheidsinstellingen en gezondheidsbeleid

Nieuwe ziekenhuisnormen

In mei 2023 keurde het Verenigd College een besluit met nieuwe erkenningsnormen goed. De doelstellingen van die normen zijn onder andere:

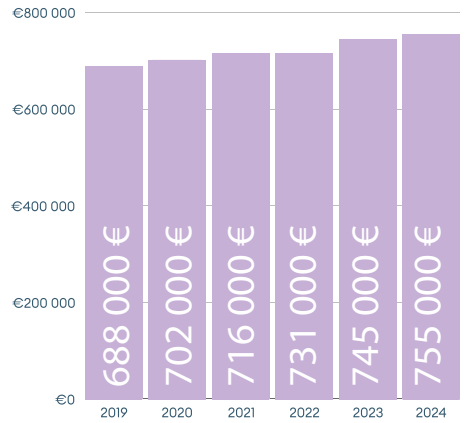
Erkenning van GIBBIS, de federatie die de Brusselse ziekenhuissector vertegenwoordigt

Het regelgevend kader voor de organisaties die de ziekenhuissector vertegenwoordigen werd ook herzien tijdens deze regeerperiode.

In die context werd de federatie GIBBIS in 2024 erkend. Die vzw vertegenwoordigt de Brusselse gezondheidszorginstellingen van de openbare en privésector (verenigingen, residentiële en ambulante instellingen).

GIBBIS behartigt en verdedigt de belangen van haar leden tegenover overheidsinstanties en andere bij deze sectoren betrokken actoren;

Budget GIBBIS 2019-2024

Geestelijke gezondheid

Brussel kampt met vele uitdagingen op het vlak van geestelijke gezondheid. Diverse problemen in verband met bestaansonzekerheid, dakloosheid, de huisvestingscrisis, geweld en verslavingen komen er immers samen. Door die sociaal-demografische realiteit bevindt het gewest zich in een bijzonder moeilijke situatie wat de toegang tot de gezondheidszorg betreft. De moeilijk toegankelijke woningmarkt in het Brussels Gewest draagt bij tot de verzadiging van het systeem voor geestelijke gezondheidszorg. Die problemen treffen allerlei bevolkingsgroepen en hebben gevolgen voor het dagelijkse werk van professionals in de geestelijke gezondheidszorg, wat de overgang van het ziekenhuis naar gemeenschapszorgvoorzieningen, de zorgcontinuïteit en de maatschappelijke herinschakeling belemmert.

Bovendien zien we sinds de COVID-19-crisis een aanzienlijke toename van angst- en depressieve stoornissen. In juni 2023 leed 18% van de mensen aan een angststoornis en 15% aan een depressieve stoornis. Tegelijkertijd kent het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad een explosieve stijging van het aantal aanvragen voor gedwongen ziekenhuisopname.

Daarnaast werd op 8 december 2022 besloten bevoegdheden te reorganiseren en is Vivalis sindsdien bevoegd voor alle aangelegenheden in verband met geestelijke gezondheidszorg in Brussel (met uitzondering van de betaling van het forfait voor initiatieven voor beschut wonen (IBW's) en psychiatrische verzorgingstehuizen (PVT's) alsook revalidatiecentra, waarvoor Iriscare bevoegd blijft).

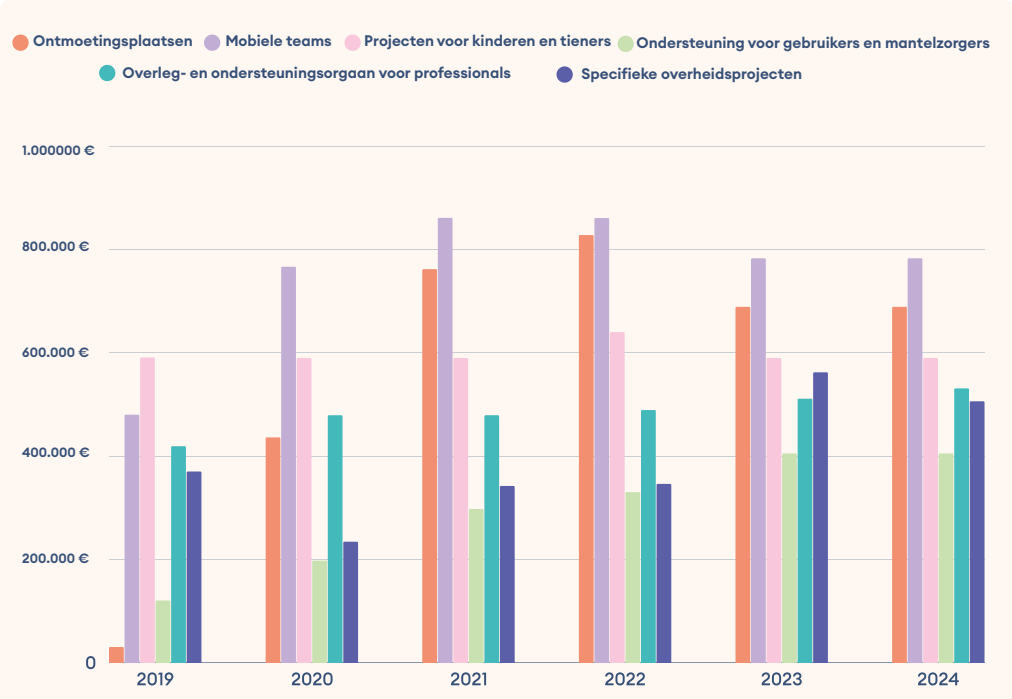
De regeerperiode 2019-2024 stond in het teken van een versterking van het aanbod, de toegankelijkheid en mobiele teams in de sector van de geestelijke gezondheidszorg, vooral in het kader van het Brusselse post-COVID-19 herontwikkelings- en relanceplan.

Vivalis is bevoegd voor alle bicommunautaire aangelegenheden met betrekking tot geestelijke gezondheid in Brussel

Versterking van ambulante geestelijke gezondheidszorg

Om tegemoet te komen aan onvervulde behoeften en tweedelijnsinstellingen te ondersteunen, zijn op het gebied van geestelijke gezondheidszorg tijdens de regeerperiode 2019-2024 mobiele teams, diensten en ontmoetingsplekken versterkt.

Facultatieve subsidies voor geestelijke gezondheid tussen 2019 en 2024

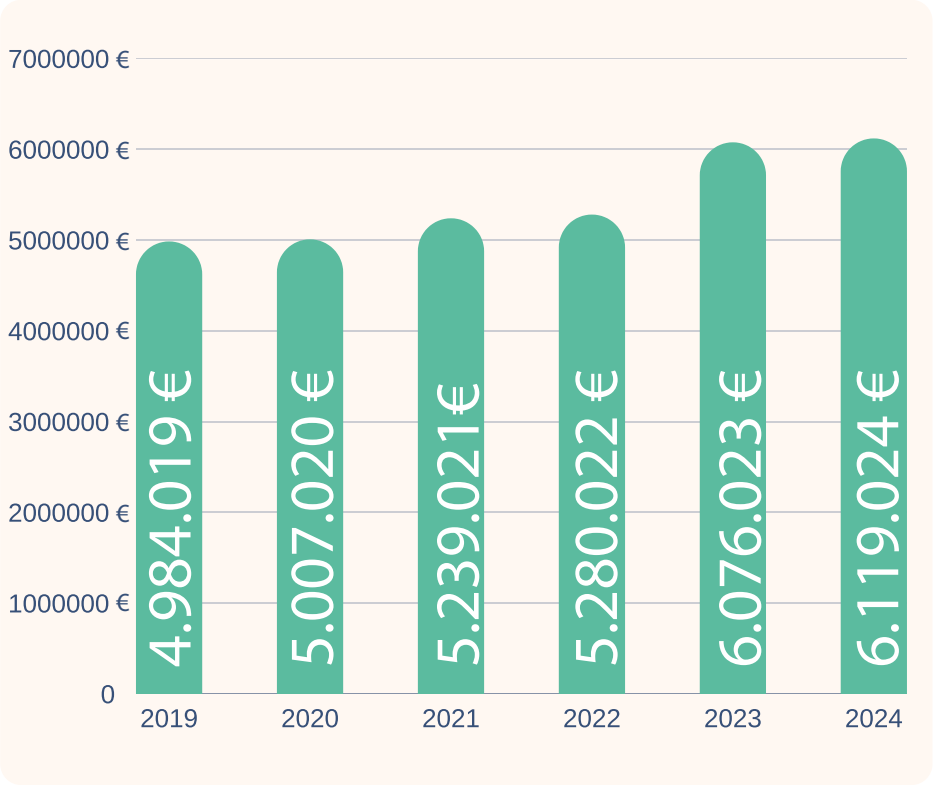

Ambulant werk versterken: de diensten voor geestelijke gezondheidszorg

De diensten voor geestelijke gezondheidszorg (DGG's) bieden psychosociale hulpverlening, psychologische en psychiatrische raadplegingen en doorlopend onthaal aan. Hun doel is het psychische welzijn van de bevolking die op hun grondgebied woont.

Toegekend budget aan de vijf diensten voor geestelijke gezondheidszorg

Residentiële zorg versterken

Tijdens de regeerperiode 2019-2024 zijn er middelen geïnvesteerd om het aantal plaatsen in initiatieven voor beschut wonen (IBW's) en bedden in psychiatrische verzorgingstehuizen (PVT's) te verhogen om de residentiële zorg te versterken.

Psychiatrische verzorgingstehuizen (PVT's)

Instellingen die volwassenen opvangen die lijden aan gestabiliseerde psychiatrische stoornissen of verstandelijke beperkingen. Die personen hoeven niet langer in psychiatrische ziekenhuizen te worden verzorgd, maar hebben voortdurende begeleiding nodig.

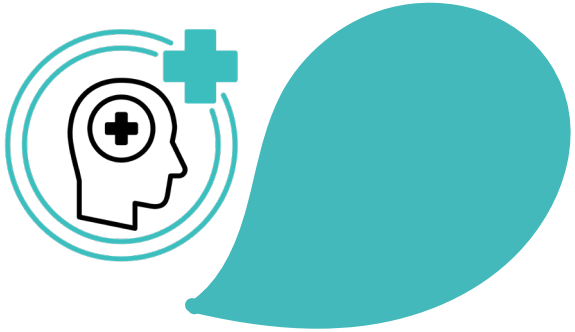
Initiatieven voor beschut wonen (IBW's)

Huisvestings- en ondersteuningsstructuren voor personen die geen voortdurende behandeling in het ziekenhuis nodig hebben, maar die om psychologische redenen hulp nodig hebben in hun leefomgeving – semi-zelfredzaamheid/ lichte begeleiding.

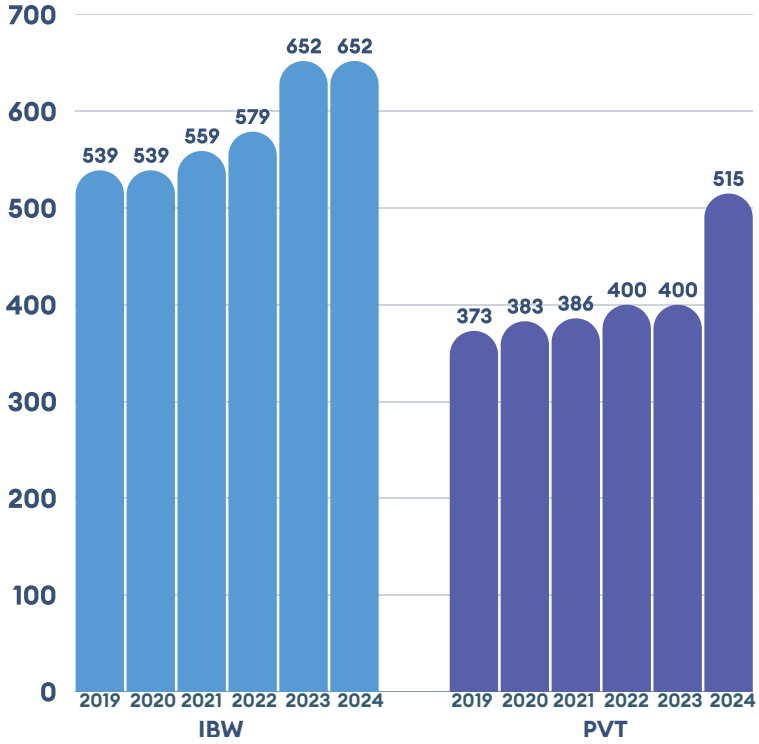
Diensten voor psychiatrische zorg in de thuissituatie (PZT)

Mobiele teams van een IBW die verantwoordelijk zijn voor:

- de begeleiding en regelmatige opvolging van personen met geestelijke gezondheidsproblemen bij hen thuis
- de ondersteuning van eerstelijns-gezondheidswerkers

Evolutie van het aantal plaatsen in IBW's en PVT's

Organieke en facultatieve subsidies voor IBW's en PVT's

Het proces van de *spending review* van de geestelijke gezondheidszorg

In 2022 besliste het Verenigd College om de sector van de geestelijke gezondheidszorg te onderwerpen aan een spending review. Daarbij werden de uitgaven in drie specifieke sectoren geanalyseerd: IBW's, PVT's en revalidatiecentra. De doelstelling van die spending review was om hervormingsopties voor te stellen aan het Verenigd College volgens drie budgettaire criteria (+10%, neutraal, -10% uitgaven).

Daarna bezorgde de werkgroep rond de spending review een verslag aan het Verenigd College, waarin vooral werd gefocust op de onvermijdelijke impact van bezuinigingen op korte termijn:

- Enerzijds is een verslechtering van de sociaal-economische situatie van patiënten mogelijk. De kwaliteit en toegankelijkheid van de zorg zouden namelijk dalen, wat negatieve gevolgen heeft voor patiënten en hun naasten.
- Anderzijds zou een daling van de uitgaven voor geestelijke gezondheidszorg leiden tot een stijging van overheidsuitgaven in andere domeinen. Zo zullen de verblijven in psychiatrische ziekenhuizen of op psychiatrische afdelingen van algemene ziekenhuizen zeer waarschijnlijk toenemen, en die instellingen gebruiken veel meer overheidsmiddelen.

Van de verschillende door de werkgroep voorgestelde hervormingsopties is de prioritaire optie de verbetering van de informatie over de zorgvraag en van het gebruik van de zorgcapaciteit in de geestelijke gezondheidszorg. Volgens het verslag van de spending review moet die hervorming toelaten het huidige gebrek aan gebundelde sectorale informatie verhelpen.
Het doel is om de huidige capaciteit beter te benutten (betere doorverwijzing en zorg voor patiënten) en op middellange termijn als basis te dienen voor toekomstige beleidsbeslissingen. Er worden een aantal varianten voorgesteld, zoals de opstelling van een gemeenschappelijke wachtlijst.

Het proces van de spending review van de geestelijke gezondheidszorg

Fasen van de methodiek

Februari 2024

Goedkeuring van de doelstellingen en reikwijdte van het onderzoek, op basis van de kadernota van het Verenigd College

- Analyse van de actuele situatie
- Context van de geestelijke gezondheid in het BHG
- Kwantitatieve analyse:
  - Zorgaanbod en capaciteitsbenutting
  - Subsidies en financiering van de instellingen
  - Verblijf van patiënten

Kwalitatieve analyse van het huidige beleid in verband met de gedefinieerde politieke doelstellingen

Mei 2024

Identificatie van mogelijke hervormingen

Selectie van te analyseren hervormingsopties en analyse van 23 mogelijke hervormingen

Conclusie en aanbevelingen in lijn met de begrotingsrichtsnoeren: -10%, neutraal, +10%

September 2024

Presentatie van het verslag aan het stuurcomité voor de evaluatie van uitgaven en inkomsten en daarna aan het Verenigd College

Informatie bronnen

Kadernota aan het Verenigd College

Regelgeving, documenten van de administratie, literatuur

Cijfers van Vivalis

8 bezoeken aan instellingen en gesprekken: IBW's, PVT's en revalidatiecentra, op basis van een gespreksgids

3 retrospectieve gesprekken: Brussels Platform Geestelijke Gezondheid, Wallonië, Vlaanderen

Sectorale workshop: 33 personen

Aanwezigen

- Vivalis
- Iriscare
- IPVT's, IBW's en revalidatiecentra
- Begunstigden
- Werkgroep

Resultaten workshop

- Goedkeuring politieke doelstellingen
- Analyse van het systeem op basis van de doelstellingen
- Identificatie van hervormingsopties

Niet-dringend patiëntenvervoer

Vivalis is bevoegd voor niet-dringend patiëntenvervoer, dit wil zeggen niet-dringend patiëntenvervoer met een ambulance (liggend vervoer) of lichte ziekenwagen (zittend vervoer), met uitzondering van de diensten gevestigd in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest die, wegens hun organisatie, beschouwd moeten worden als diensten die uitsluitend tot de ene of de andere gemeenschap behoren.

Tijdens de regeerperiode 2019-2024 werd de wetgeving aangevuld aan de hand van de goedkeuring van drie besluiten:

Organisatie van niet-dringend patiëntenvervoer

In toepassing van die normen zijn verschillende diensten erkend.

Erkenningsnormen voor vervoersdiensten

Die normen garanderen dat patiënten in Brussel:

- veilig worden vervoerd door gecontroleerde diensten en gekwalificeerd personeel
- genieten van een tariefkader dat transparanter (publicatie van tarieven) en eerlijker (er wordt rekening gehouden met alle kosten) is

Dat nieuwe tariefkader heeft voornamelijk betrekking op verschillende actoren van de sector: ziekenfondsen, ziekenhuizen, vervoersdiensten, patiëntenplatforms en rusthuizen.

Vastgestelde tarieven voor niet-dringend patiëntenvervoer

Vivalis controleert die diensten voor niet-dringend patiëntenvervoer op het terrein en in de buurt van ziekenhuizen, in samenwerking met meerdere partners zoals de verschillende Brusselse politiezones, Brussel Mobiliteit en de FOD Volksgezondheid.

eGezondheid

Tijdens de regeerperiode 2019-2024 heeft Vivalis de ontwikkeling van eGezondheid in Brussel voortgezet. De strategie rond eGezondheid in het Brussels Gewest beoogt in de eerste plaats de verspreiding van informatie-uitwisselingstools onder de zorgverleners en voor zorgbegunstigden, in een veilige en geïntegreerde omgeving.

Abrumet

Dankzij de financiering van de vzw Abrumet, die het platform voor de elektronische uitwisseling van gezondheidsgegevens in het Brussels Gewest beheert, werd de elektronische uitwisseling van gezondheidsgegevens verder bevorderd. Sinds 2015 heeft de vzw het **Brussels Gezondheidsnetwerk** uitgerold. Dat is een gezondheidsportaal waarmee gezondheidsgegevens van patiënten elektronisch en veilig kunnen worden uitgewisseld tussen zorgverleners en instellingen. Het Brussels Gezondheidsnetwerk dient om het zorgproces te verbeteren door te zorgen voor een betere informatie-uitwisseling en een betere coördinatie tussen zorgverleners die onmiddellijk toegang hebben tot relevante gegevens over de patiënten die ze behandelen. Het stelt patiënten ook in staat om controle te nemen over hun eigen gezondheid door ze toegang te geven tot hun medische gegevens.

Vaccinatiegegevens

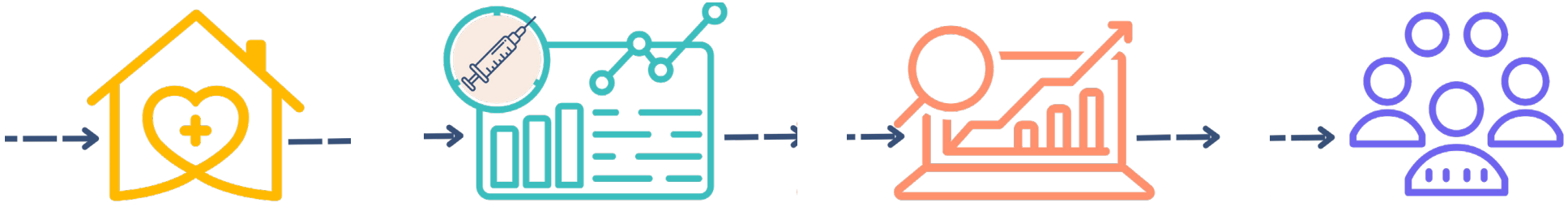
In 2021 werd, in samenwerking met de Fédération régionale des associations de télématique médicale (FRATEM) en Réseau Santé Wallon, een tool ontwikkeld voor het registreren van vaccinatiegegevens en de hosting van die gegevens in de **Brusselse kluis**, zodat alle Brusselaars een digitale vaccinatiekaart hebben.

BruNo

Er is ook begonnen met de ontwikkeling van een modern gegevensplatform. Het doel is lessen te trekken uit de pandemie en de gegevens- en cloudinfrastructuur zo te organiseren dat toekomstige uitdagingen op welzijns- en gezondheidsvlak veerkrachtig en intelligent kunnen worden aangepakt. Daarom wordt bij de ontwikkeling van het platform rekening gehouden met wendbaarheid, gegevensconsolidering, beveiliging en het intelligente gebruik van Analytics.
Kortom: BruNo is een IT-tool voor het monitoren en registreren van infectieziekten.

Stuurgroep eGezondheid

In uitvoering van het protocolakkoord van 28 juni 2023 met het oog op het optimaal elektronisch uitwisselen en delen van informatie en gegevens tussen de actoren bevoegd inzake de gezondheids- en welzijnssector en inzake bijstand aan personen, werd een Brusselse stuurgroep eGezondheid opgericht. Die brengt de verschillende eGezondheidsactoren van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest samen zodat ze een coherente strategie kunnen voorstellen voor de uit te voeren taken en de te verdedigen standpunten met betrekking tot de andere deelentiteiten en de federale staat over de verschillende eGezondheidsprojecten die worden ontwikkeld.

De hervorming van de eerste lijn

2023: goedkeuring van de wettelijke grondslag

In het kader van de lering die is getrokken uit de COVID-19-crisis en de invoering van het GWGP, bleek het noodzakelijk om de eerste lijn te reorganiseren. In die context werd het gezamenlijk decreet en ordonnantie van de Franse Gemeenschapscommissie en van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de organisatie van de ambulante sector en de eerste lijn voor welzijn en gezondheid in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad in december 2023 goedgekeurd.

Doelstellingen

Die wettelijke basis dient zowel om de GGC en de FGC een gemeenschappelijke politieke visie te geven voor de ambulante sector en de eerste lijn voor welzijn en gezondheid als om de in het GWGP beschreven territoriale aanpak uit te voeren. Die aanpak bestaat uit het definiëren van een samenhangend dienstenaanbod in een bepaald geografisch gebied, met als doel het beleid aan te passen aan de lokale bijzonderheden en de behoeften van de bevolking die in dat gebied woont.

Territoriale organisatie

Om die territorialisering in Brussel door te voeren, werden voorzieningen ontwikkeld op verschillende niveaus: gewestelijk, lokaal-gewestelijk (zones) en lokaal (wijken).

Gewestelijk niveau

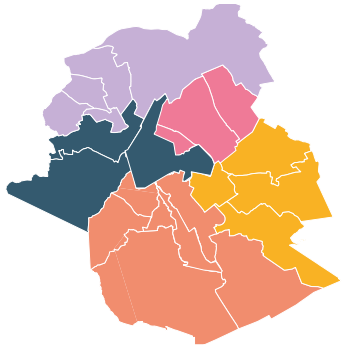
Op dit niveau krijgt het hulp- en zorgbeleid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vorm.

Lokaal-gewestelijk niveau

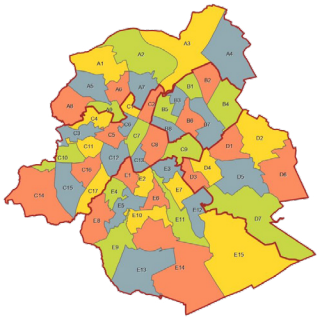
5 hulp- en zorgzones in Brussel:

- Dit is het niveau van coördinatie en overleg tussen de actoren van de ambulante zorg die actief zijn in de zones en met andere welzijns- en gezondheidsactoren.
- Het laat toe te centraliseren, te organiseren en kennis ter beschikking te stellen over de behoeften, het aanbod en de toegankelijkheid ervan op lokaal-gewestelijk niveau.
- Het waarborgt ook de uitvoering van acties voor preventie en gezondheidsbevordering.

Lokaal niveau

Dit is het niveau van de welzijns- en gezondheidswijken, waarvan sommige een lokaal welzijns- en gezondheidscontract (LWGC) hebben. De LWGC's komen later aan bod in dit verslag, in het deel over de OCMW's.

Brusano, de ondersteunende structuur voor de eerste lijn, is aangesteld om de antennes te coördineren die in elke zone zijn opgezet.
De opdrachten van Brusano omvatten een beter inzicht krijgen in de behoeften van de zone, ervoor zorgen dat de actoren elkaar kennen en preventieve en gezondheidsbevorderende acties implementeren.

Geïntegreerde zorg

2023: interfederaal plan

Op 8 november 2023 werd een protocolakkoord gesloten tussen de federale overheid en de deelentiteiten, namelijk het Interfederaal plan geïntegreerde zorg.

Dat Interfederaal plan:

- definieert een gedeeld kader dat de basis legt voor structurele interfederale samenwerking en drie prioritaire programma's die moeten worden ontwikkeld
- wil een antwoord bieden op de problemen en toekomstige uitdagingen van het gezondheidszorgsysteem (vergrijzing van de bevolking, toename van chronische en langdurige ziekten, multimorbiditeit, complexere leefsituaties, stijgende kosten en beperkte middelen)
- beoogt optimale zorg te bieden aan personen die hulp en/of zorg nodig hebben, op een geïntegreerde en continue manier, met een op individuele doelstellingen gebaseerde aanpak (goal-oriented care)

Programma «Zorg en ondersteuning voor zwangere vrouwen, hun kinderen en hun gezin tijdens de eerste 1000 dagen»

Vivalis leidde, in samenwerking met de FGC, de onderhandelingen om de overeenkomst voor dit programma geïntegreerde zorg op te stellen. Die overeenkomst werd in juli 2024 gesloten tussen het Verzekeringscomité van het RIZIV en de ministers die de GGC en de FGC vertegenwoordigen voor het beleid rond gezondheid en bijstand aan personen.

In de bijlage van die overeenkomst is een gedetailleerd programma gehecht met de doelstellingen, doelgroep, activiteiten, ondersteuning op mesoniveau, financieringsvoorwaarden, planning en een gemeenschappelijk kader voor monitoring en evaluatie.

In overeenstemming met de verbintenissen in het interfederaal plan wordt de uitvoering van dit programma (en de toekomstige programma's) op mesoniveau uitgevoerd en toevertrouwd aan de vzw Brusano.
Die uitvoering wordt in een gedetailleerd plan beschreven en moet zowel het RIZIV als de Brusselse entiteiten (GGC en FGC) in staat stellen om de voortgang van het programma gezamenlijk op te volgen.

Twee andere programma's

Het Interfederaal Plan bevat nog twee andere programma's:

- zorgverlening aan kwetsbare personen
- de aanpak van obesitas bij kinderen en jongeren

Die twee programma's worden tijdens de volgende regeerperiode ontwikkeld.

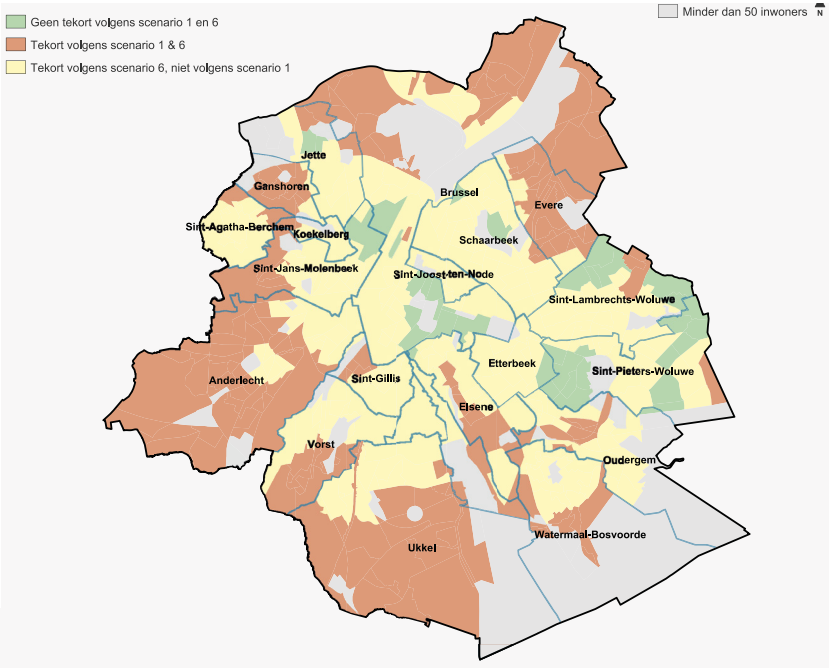

Huisartsengeneeskunde

Huisartsenzorg is ongelijk verspreid in het Brussels Gewest

Uit de laatste berekeningen van het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn, in samenwerking met de Brusselse huisartsenkringen (FBHAV en BHAK), blijkt dat:

- 1.656 huisartsen actief zijn in Brussel;
- wanneer we rekening houden met de zorgnoden van de inwoners, de huisartsen ongelijk verdeeld zijn in Brussel;
- niet-Brusselse patiënten 18% van de consultaties uitmaken, wat een impact heeft op de werklast van Brusselse huisartsen.

Bron: Statbel, IMA, FAMGB-FBHAV, BHAK, Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel-Hoofdstad

De kaart hierboven geeft de gebieden weer waar de toegankelijkheid tot een huisarts niet gegarandeerd is

De volledige studie is te vinden op de website van Vivalis

Federatie van de Brusselse Huisartsenverenigingen (FBHAV)

In het kader van zijn expertise wat betreft de eerste lijn ondersteunt Vivalis bepaalde actoren, zoals de **Federatie van de Brusselse Huisartsenverenigingen** (FBHAV).

Vivalis financiert de FBHAV om haar opdrachten als huisartsenkring te ondersteunen:

- de stem zijn van de huisartsengeneeskunde in het Brusselse Gewest
- een actieve partner zijn bij de ontwikkeling van het gezondheidsbeleid in Brussel
- de referentiemiddel zijn voor de Brusselse huisartsen
- samen met de BHAK de wachtdienst voor de Brusselse bevolking organiseren, via de vzw Garde Bruxelloise - Brusselse Wachtdienst (GBBW)

De FBHAV omvat twaalf Brusselse verenigingen en vertegenwoordigt ongeveer 1.500 huisartsen. De federatie coördineert voornamelijk verschillende activiteiten om de huisartsen in de praktijk te ondersteunen op verschillende gebieden (geestelijke gezondheid, verslaving, medicatie, bestaansonzekerheid, banden met ziekenhuizen of rusthuizen, enz.).

Ondersteuning van de huisartsengeneeskunde

Huisartsen zijn cruciale partners in de eerstelijnszorg.
Sinds de zesde staatshervorming ondersteunt Vivalis huisartsen en multidisciplinaire structuren via diverse ondersteuningsmaatregelen.

Die financiële ondersteuning van Vivalis omvat drie verschillende tegemoetkomingen:

Impulseo I : financiële ondersteuning om huisartsen aan te moedigen zich in een wijk met een huisartsentekort te vestigen. Dit subsidiemechanisme werd in 2022 vevangen door subsidies voor MP

Impulseo II : tegemoetkoming in de loonkosten voor een administratief bediende.

Impulseo III : tegemoetkoming in de kosten van een telesecretariaat.

De tegemoetkomingen in het kader van Impulseo II en III worden geregeld bij het koninklijk besluit van 23 maart 2012 tot oprichting van een Impulsfonds voor de huisartsengeneeskunde en tot vaststelling van de werkingsregels ervan.

Subsidies voor MP : subsidie om de installatie van multidisciplinaire praktijken en jonge artsen te ondersteunen

Die subsidies worden toegekend in overeenstemming met het besluit van het Verenigd College van 19 december 2024 betreffende de ondersteuning van de multidisciplinaire praktijken en jonge artsen. Dat besluit vervangt de installatiepremie voor jonge artsen (Impulseo I), die op 26 januari 2022 werd afgeschaft. Het bedrag van de subsidie voor MP varieert naargelang de praktijk zich in een wijk met een huisartsentekort bevindt (maximaal 225.000 euro) of niet (maximaal 150.000 euro). Jonge artsen die zich vestigen in een wijk met een huisartsentekort komen in aanmerking voor maximaal 15.000 euro (met een maximum van 10 subsidies per begrotingsjaar).

Impulseo: aantal toegekende tegemoetkomingen en toegekende budgetten voor de periode 2019-2024

	Impulseo I		Impulseo II		Impulseo III	
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
2019	75	1.875.000€	119	1.999.010,53€	54	106.544,67€
2020	41	915.000€	122	2.093.557,61€	55	125.602,17€
2021	76	1.425.000€	121	2.251.469,06€	51	124.568,75€
2022	16	300.000€	116	2.208.514,22€	62	158.504,35€
2023			133	2.668.457,71€	73	197.168,65€
2024			142	2.951.836,33€	75	193.650,97€

MP: toegekende budgetten voor de periode 2022-2024

Jaar	Aantal begunstigde multidisciplinaire structuren	Totaal toegekend bedrag
2022	3	450.000€
2023	4	675.000€
2024	3	450.000€

Palliatieve zorg

Sinds de zesde staatshervorming is de GGC bevoegd voor de financiering van de teams voor palliatieve zorg, op basis van federale overeenkomsten. Die financiering kan worden aangevuld met facultatieve subsidies.

Het beleid met betrekking tot palliatieve zorg, dat aanvankelijk aan Iriscare was toevertrouwd, valt sinds 1 januari 2023 onder de bevoegdheid van Vivalis, als onderdeel van de organisatie van de eerstelijnszorg. De financiering van de overeenkomsten via de verzekeringsinstellingen wordt nog steeds beheerd door Iriscare voor rekening van Vivalis.

Op GGC-niveau omvat het aanbod aan palliatieve zorg gespecialiseerde multidisciplinaire teams voor palliatieve zorg, het therapeutisch opvangcentrum Cité Sérine (dat niet tot de ziekenhuissector behoort) en het platform voor palliatieve zorg Brusano.

Toegekende budgetten aan de diverse palliatievezorgactoren in 2024

Platform voor palliatieve zorg - Brusano	1.759.401 €
Brusselse Federatie voor Palliatieve en Continue Zorg	75.000 €
Multidisciplinaire teams voor palliatieve zorg: ▫ Semiramis ▫ Interface ▫ Continuing Care	1.121.000 €
Therapeutische accommodatie buiten het ziekenhuis: ▫ Cité Sérine	814.000 €

Preventie

Vivalis is verantwoordelijk voor het coördineren, aansturen en controleren van de preventiemaatregelen en uitgevoerde acties in het Brussels Gewest.

Bij de ontwikkeling en uitvoering van het beleid voor primaire en secundaire preventie wordt rekening gehouden met een brede benadering van gezondheid. Die wordt bepaald door de sociaaleconomische en politieke context, de materiële levensomstandigheden, gedrags- en biologische factoren, psychosociale factoren, enz.

Een ambitieus beleid voor primaire en secundaire preventie ontwikkelen is cruciaal omdat genezing nog steeds een belangrijke plaats krijgt in ons gezondheidsstelsel.

Nieuw kader

Op 3 mei 2024 werd de ordonnantie betreffende het preventieve gezondheidsbeleid goedgekeurd. Die wettelijke basis biedt een nieuw kader voor de verschillende preventie-acties.

De ordonnantie is gebaseerd op drie pijlers:

Pijler 1	Pijler 2	Pijler 3
Interventiecapaciteit bij gezondheidsbedreigingen (gezondheidstoezicht)	Interventiekennis bij gezondheidsbedreigingen	Ontwikkeling van strategieën en acties om ziekten voorkomen

Het Focuspunt geïntegreerde preventie (FPGP)

Maart 2023

2023 Oprichting van het Focuspunt geïntegreerde preventie, het unieke referentiecentrum dat gecreëerd werd om de efficiëntie van het preventiebeleid in Brussel te verbeteren door een betere coördinatie en een beter beheer van enerzijds het preventiebeleid en anderzijds de programma's voor preventieve geneeskunde.

Er werden zes prioritaire preventiethema's geïdentificeerd:

- **tabak**
- **alcohole**
- **kankerscreening**
- **tuberculose**
- **vaccinatie**
- **diabetes**

Rol van het FPGP

Zorgen voor de invoering van beleidslijnen voor preventie en programma's voor preventieve geneeskunde. Samenstelling van het FPGP.

Samenstelling van het FPGP

Hierin zetelen vertegenwoordigers van de bevoegde ministeriële kabinetten, de FGC en Vivalis.

Deelnemers:

- het strategisch comité
- alle actoren die betrokken zijn bij gezondheidspreventie en -bevordering in het Brussels Gewest (FARES, preventie- en gezondheidsbevorderingsactoren, Agence InterMutualiste, FBHAV, BHAK, Logo Brussel, Question Santé, Cultures & Santé, Les Pissenlits, Bruprev, Brusano, Kankerregister, pharmacy.brussels, enz.)

Het strategisch comité en de betrokken actoren voeren samen het vastgestelde preventiebeleid uit.

Preventie

Meer middelen

De middelen voor het preventiebeleid zijn tijdens de regeerperiode 2019-2024 versterkt, met name door:

- de integratie van preventiemedewerkers in Brusano
- de gezondheidsadviseurs in het Brussels InterMutualistisch Agentschap te handhaven
- Belta en Bruprev te herfinancieren
- communicatiecapaciteiten te ontwikkelen
- de cel Preventieve Geneeskunde en Beheer van Gezondheids- en Welzijnsrisico's van Vivalis te versterken
- de bevoegdheid voor preventieve geneeskunde over te dragen van de FGC naar de GGC

De preventieacties van Vivalis

Kankerscreening

- Financiering van Bruprev om screeningscampagnes te organiseren
- Borst- en darmkanker

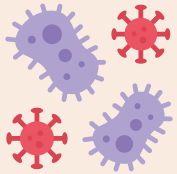
Rookstopbegeleiding

In het kader van de strijd tegen roken, financiert Vivalis de volgende actoren:

- Belta
- Brugmann
- Jules Bordet Instituut
- Stichting tegen Kanker

Strijd tegen tuberculose

Financiering van de stichting BELTA voor het monitoren, coördineren, screenen en beheren van moeilijke gevallen

Tuberculose is een meldingsplichtige ziekte

Vaccinatie

Vivalis informeert over infectieziekten en voert bewustmakingscampagnes over vaccinaties:

- Kinkhoest
- Covid-19
- Griep
- MPOX
- Mazelen

Vivalis financiert andere actoren om acties te organiseren, vooral rond toegang tot tandzorg, preventie en screening van soa's, verslavingspreventie, enz.

Doping

Vivalis is bevoegd voor dopingbestrijding in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Door de geldende wetgeving uit te voeren kan Vivalis de doelstellingen bereiken die werden vastgesteld in:

- de opeenvolgende samenwerkingsakkoorden met de Franse, Vlaamse en Duitstalige Gemeenschap (decriminalisering van de sancties die worden opgelegd aan sporters die schuldig worden bevonden aan doping, vaststelling van een lijst van verboden producten, mededeling van tuchtrechtelijke sancties, enz.).
- door België geratificeerde internationale verdragen.

ONADO Brussels is de antidopingcel van Vivalis. Die is operationeel onafhankelijk ten opzichte van de sporters en de uitvoerende macht.

De opdrachten van ONADO Brussels zijn tweeledig:

controle **preventie**

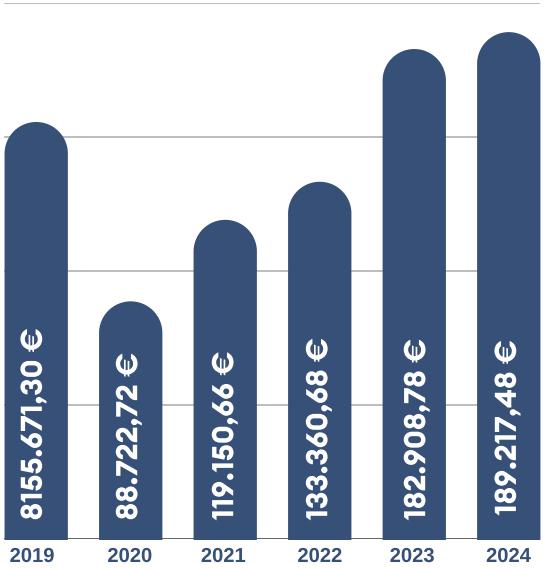
Tijdens de regeerperiode 2019-2024:

631
bewustmakingsopleidingen

1411
controles uitgevoerd in Brussel

Budget voor dopingcontroles 2019-2024

Beheer van gezondheids- en welzijnsrisico's

De regeerperiode 2019-2024 werd gekenmerkt door de COVID-19-crisis, die Vivalis voor veel nieuwe uitdagingen stelde op het vlak van risicobeheer. Vivalis was actief op vele gebieden: communicatie, preventie, organisatie van contactopsporing, testen en vaccinatie en ondersteuning van alle gezondheidsactoren.

Het plan van Vivalis voor het beheer van gezondheids- en welzijnsrisico's

Op basis van de getrokken lessen werkt Vivalis voortdurend aan de voorbereiding op en het beheer van mogelijke welzijns- of gezondheidscrisissen. De recente toename van mazelen en kinkhoest heeft benadrukt hoe belangrijk een effectief waarschuwings- en responssysteem is.

Het plan van Vivalis voor het beheer van welzijns- en gezondheidsrisico's, dat tijdens deze regeerperiode werd opgesteld, focust op flexibiliteit, veerkracht en intersectorale samenwerking.

Het is ontworpen om zich aan te passen aan de specifieke kenmerken van elk gezondheidsrisico en maakt proactieve voorbereiding en planning mogelijk om met een groot aantal gezondheidscrisisscenario's om te gaan.

Link naar het verslag hier

De gezondheidscrisis in cijfers

2020-2022

293 829
ZIEKENHUISOPNAMES

4 380
OVERLIJDENS

TESTING

4 363 000 – het aantal tests dat in alle testcentra is uitgevoerd	**15 843** – het hoogste aantal tests dat op 1 dag is uitgevoerd (op 11/01/2022)	**45,2 %** – het hoogste aantal positieve tests (gemiddelde op 7 dagen tussen 17/01/2022 en 23/01/2022)	**6 839** – recordaantal nieuwe Covid-19-gevallen op 1 dag (op 24/01/2022)	**1,546** – het hoogste reproductiegetal (R-getal) (op 03/01/2022)

TRACING

2 850 000 – het aantal door het callcenter behandelde oproepen	**5 152** – het hoogste aantal inkomende oproepen op 1 dag (op 10/01/2022)	**16 604** – het hoogste aantal uitgaande oproepen op 1 dag (op 20/01/2022)	**125 000** – het aantal huisbezoeken door *field agents* (periode : 15/11/2020 - 25/12/2020)

VACCINATIE

1 260 000 – het aantal door het callcenter behandelde oproepen	**21 100** – het hoogste aantal inkomende oproepen op 1 dag (op 03/05/2021)	**2 045** – het hoogste aantal uitgaande oproepen op 1 dag (op 31/07/2021)	**1 000 000** – het aantal verstuurde vaccinatie-uitnodigingen
12 817 – vaccinaties op 1 dag (op 28/05/2021)	**70 %** – ouder dan 18 jaar heeft ten minste één vaccinatiedosis ontvangen	**737 120** – het aantal primogevaccineerden	**499 877** – het aantal mensen dat minstens 1 boostervaccin kreeg

150 +

aantal rechtstreeks betrokken personen bij het beheer van deze crisis

1500 +

uitgenomen zorgpersoneel. Bij dit cijfer komen nog honderden personen die ook betrokken waren via partnerschappen met de actoren van de welzijnssectoren en vele andere.

Infectieziekten en meldingsplichtige ziekten

Overeenkomstig de ordonnantie van 19 juli 2007 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en het uitvoeringsbesluit ervan is de melding van bepaalde infectieziekten verplicht. Dat geldt vooral voor mazelen, kinkhoest en difterie. Dankzij die registratie kan Vivalis de verspreiding van die ziekten voorkomen door actie te ondernemen (isolatie, enz.).

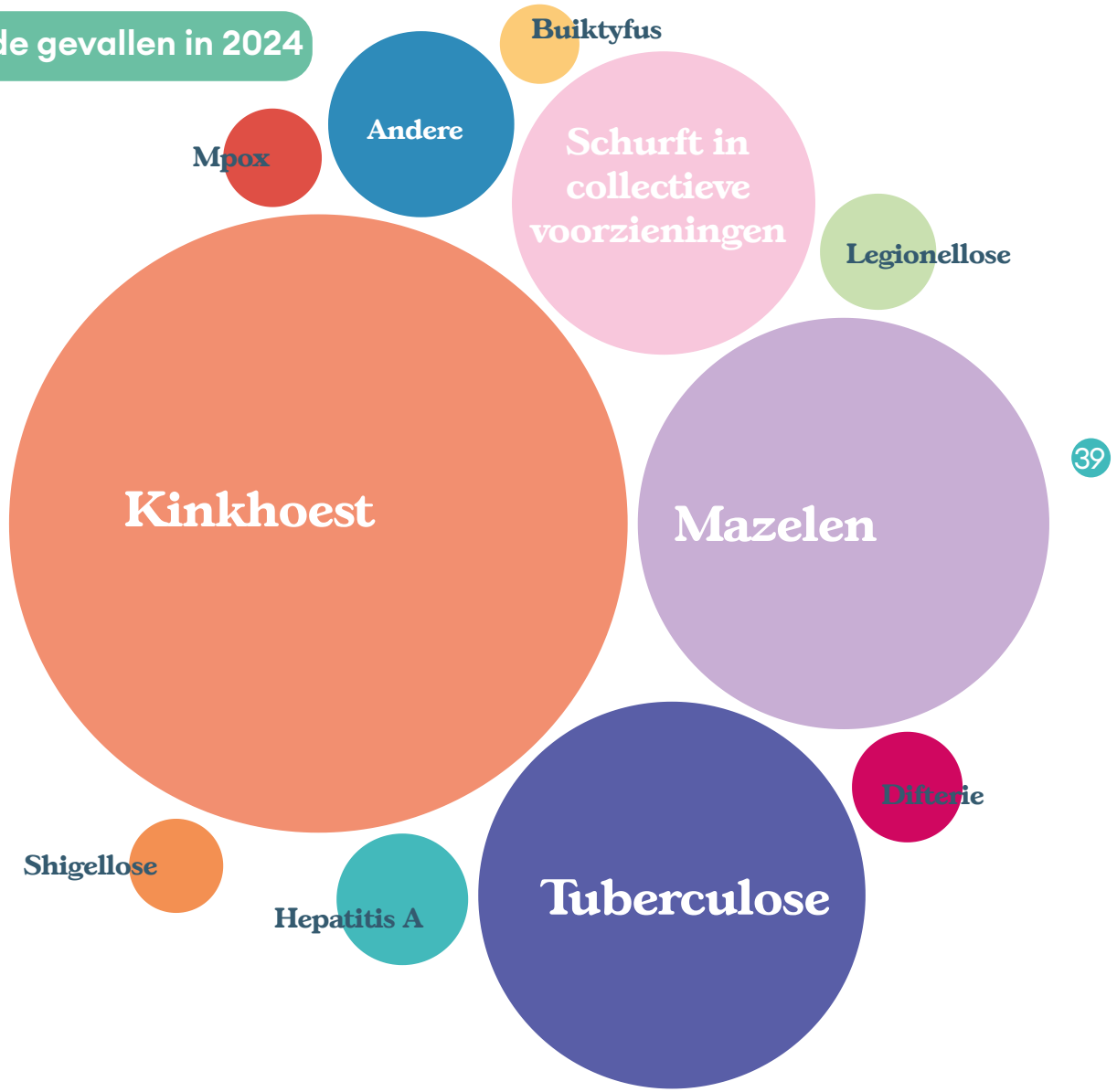
Totaal aantal gemelde ziekten in 2024:

2123

De lijst van meldingsplichtige ziekten is beschikbaar op de website van Vivalis.

Goed om te weten: na een aangifte van een overdraagbare ziekte, neemt de cel Preventieve Geneeskunde en Beheer van Gezondheids- en Welzijnsrisico's van Vivalis contact op met de behandelend arts van de patiënt in kwestie. Die uitwisseling is nodig om de noodzakelijke gegevens voor de opvolging te verzamelen. Het team van de cel Preventieve Geneeskunde en Beheer van Gezondheids- en Welzijnsrisico's is gehouden tot het beroepsgeheim. Alle persoonsgegevens die tijdens de opvolging worden verzameld, worden geanonimiseerd zodra passende gezondheidsmaatregelen zijn genomen.

Totaal aantal gemelde gevallen in 2024

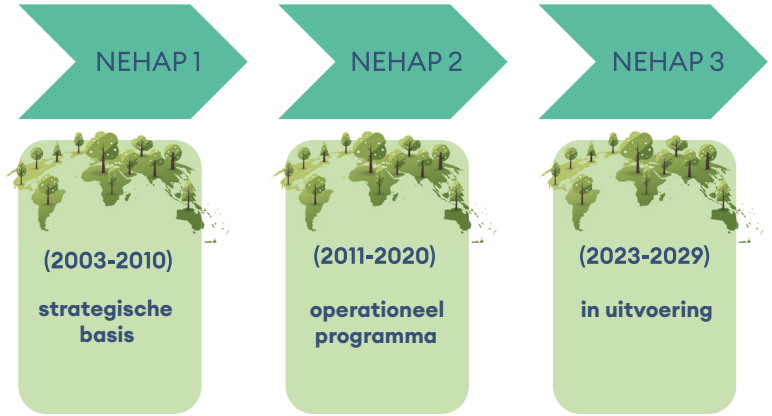

906
401
355
218
41
32
29
23
21
15
82

Milieurisico's

Sinds 2001 komen de verschillende beleidsniveaus bijeen in de Gemengde Interministeriële Conferentie Leefmilieu-Gezondheid (GICLG). In dat kader ondertekenden ze een samenwerkingsakkoord dat de goedkeuring van een National Environment-Health Action Plan (NEHAP) mogelijk heeft gemaakt.

Sinds de ondertekening van dat samenwerkingsakkoord zijn er al twee NEHAP's uitgevoerd:

NEHAP 3 focust op twee prioritaire thema's:

Veerkracht, aanpassingsvermogen en de strijd tegen klimaatverandering

De vermindering van de schadelijke effecten van chemische stoffen op de gezondheid en het milieu

Op basis daarvan werd gestart met het opstellen van een Brussels preventieplan voor milieu en gezondheid. Dat wordt normaal gesproken tijdens de regeerperiode 2024-2029 voltooid.

Verwezenlijkingen op het gebied van bijstand aan personen en bestrijding van armoede en ongelijkheid

Welzijnsbarometer 2023

Uit de Welzijnsbarometer 2023 van het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn blijkt dat 30% van de Brusselse bevolking leeft van een inkomen onder de armoedegrens (1.366 euro per maand voor een alleenstaande en 2.868 euro per maand voor een koppel met twee kinderen), tegenover 8% in Vlaanderen en 18% in Wallonië. De barometer toont ook aan dat een aanzienlijk deel van de inwoners in de beroepsactieve leeftijd in Brussel moet rondkomen van een vervangingsinkomen of bijstandsuitkering.

Veel bewoners die in bestaansonzekerheid leven, maken geen gebruik van hun rechten (non-take up). Hoewel een groot aantal van hen in aanmerking komt voor bepaalde sociale rechten, maakt een aanzienlijk deel van hen er geen gebruik van omdat ze hun rechten niet kennen, er geen toegang toe hebben (vooral door de administratieve complexiteit, wachttijden, enz.), geen beroep doen op hulpinstellingen of omdat niemand hun rechten aan hen voorstelt. Bovendien leven veel mensen in Brussel zonder enige sociale bescherming.

Dat is vooral zo voor personen zonder papieren en daklozen.

De actiehefbomen van Vivalis

Dankzij zijn bevoegdheid voor bijstand aan personen beschikt Vivalis over een brede waaier van acties om:

- Ongelijkheid te verminderen
- De toegang tot sociale rechten te bevorderen
- Armoede in Brussel te bestrijden

Het volgende deel geeft een overzicht van de belangrijkste verwezenlijkingen van Vivalis bij de uitvoering van de bevoegdheden wat bijstand aan personen betreft.

De strijd tegen dakloosheid

Statistieken Statbel

415.000 mensen, of 34% van de Brusselse bevolking, lopen het risico op armoede of sociale uitsluiting. Cijfers Bruss'help (2023)

Het kwantificeren door Bruss'help

9.777 daklozen of slecht gehuisveste personen, wat overeenstemt met een stijging van 25% sinds 2022.

Een daklozenbeleid op basis van rationele criteria die in verhouding staan tot de behoeften en opdrachten van de sector

In 2024 werd 57 miljoen euro uitgetrokken om daklоosheid te bestrijden. Dat budget stijgt sinds 2019 onophoudelijk.

Die middelentoename is mogelijk dankzij nieuwe regelgeving die tijdens de regeerperiode 2014-2019 is aangenomen en tijdens de regeerperiode 2019-2024 van kracht is geworden:

14 juni 2018 Ordonnantie betreffende de noodhulp aan en de inschakeling van daklozen

9 mei 2019 Besluit van het Verenigd College betreffende de erkenning en de subsidiëringswijze van de centra voor noodhulp en inschakeling

Op basis van die nieuwe wetgeving is de sector gereorganiseerd en gestructureerd en werden twee publiekrechtelijke vzw's opgericht:

samusocial .brussels

bruss'help .brussels

Tijdens de regeerperiode 2019-2024 werd het besluit van het Verenigd College van 9 mei 2019 aangevuld, vooral om bepaalde functies en kwalificaties van het personeel te harmoniseren.

De stijging van het budget voor het daklozenbeleid kan dus worden verklaard door:

- de invoering van een financieringskader op basis van duidelijke en objectieve criteria, of het nu gaat om werkings-, personeels-, opleidings- of investeringskosten, en het in aanmerking nemen van compenserende aanwerving
- de jaarlijkse indexering van subsidies die «organieke» subsidies zijn geworden

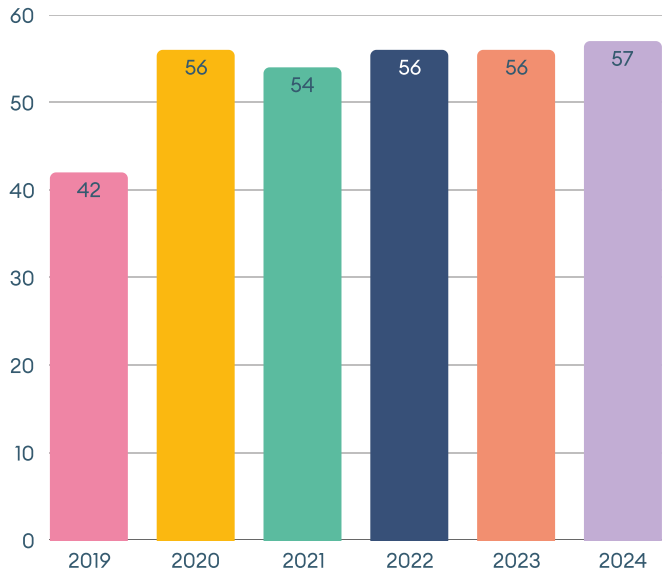
In het algemeen heeft het uittredende Verenigd College, op basis van de algemene beleidsverklaring, de financiële steun van de GGC aan alle actoren versterkt.

Er zijn drie prioritaire doelstellingen nagestreefd:

1. de begeleidingscapaciteit van «*Housing First*» versterken
2. de preventie van woningverlies versterken en het aantal voor daklozen toegankelijke woningen verhogen
3. innovatieve methodes in de sector ondersteunen, vooral voor specifieke doelgroepen (minderjarigen, vrouwen, ex-gedetineerden, enz.).

Dankzij die ambities is het aantal door de GGC gesubsidieerde actoren tussen 2019 en 2024 toegenomen: sinds 2019 werden 15 nieuwe actoren gesubsidieerd.

Groei van het aantal gesubsidieerde actoren in de daklozensector (2019 - 2024)

De onthaalhuizen

Onthaalhuizen zijn opvangstructuren voor volwassenen, ontvoogde minderjarigen, minderjarige moeders en zwangere minderjarigen (al dan niet vergezeld van kinderen) die dit vragen en tijdelijk in de onmogelijkheid verkeren om autonoom te wonen.

Onthaalhuizen bieden opvang en psychosociale begeleiding aan om die personen te helpen hun autonomie terug te vinden en moeilijke periodes door te komen. Daarnaast geven ze administratieve begeleiding die de begunstigden vooral toelaat hun sociale rechten uit te oefenen, verlenen ze hulp bij de maatschappelijke herinschakeling en het zoeken van een woning, organiseren ze een wachtdienstsysteem, bieden ze de mogelijkheid om te koken of elke dag een maaltijd te krijgen en zorgen ze voor begeleiding na de opvang.

Tussen 2019 en 2024 is het budget voor onthaalhuizen aanzienlijk gestegen.

Sinds 2019 openden dus vier nieuwe door Vivalis erkende onthaalhuizen de deuren:

Yemaya
vzw Talita

Doelgroep: vrouwen die het slachtoffer zijn van huiselijk geweld en hun kinderen

14 | 4

Turing
vzw Refuge Bruxelles

Doelgroep: jongeren die LGBTQIA+ jongeren

14

Foyer Bodegem
vzw Sociale Werken van het Leger des Heils

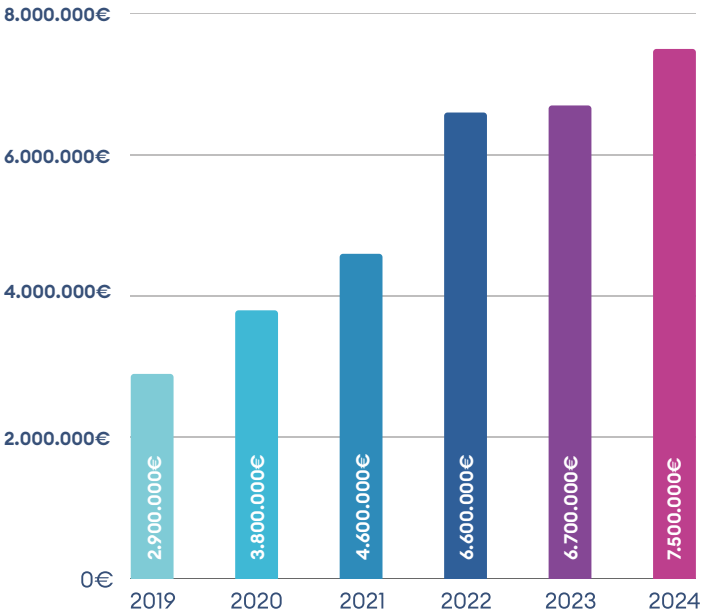
Momenteel niet langer gefinancierd in afwachting van werken om te voldoen aan de erkenningsnormen

HIT
OCMW van de Stad Brussel

Doelgroep: dakloze jongeren tussen 18 en 25 jaar

15

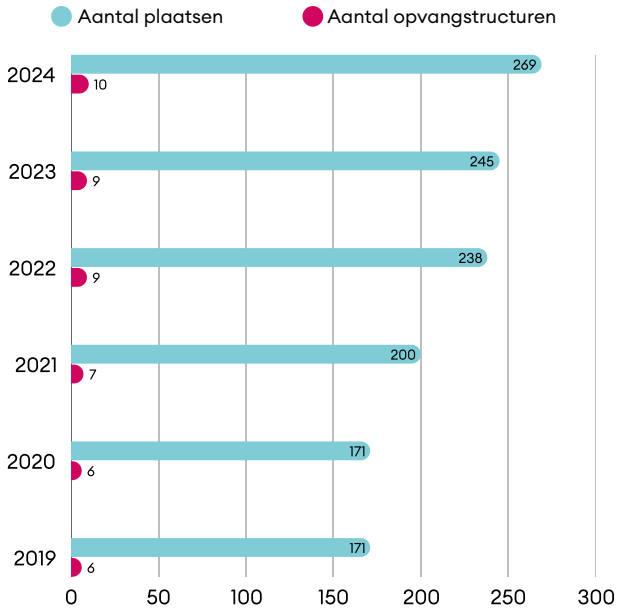
Evolutie van het budget voor onthaalhuizen tijdens de regeerperiode 2019-2024

Die toename kan worden verklaard door:

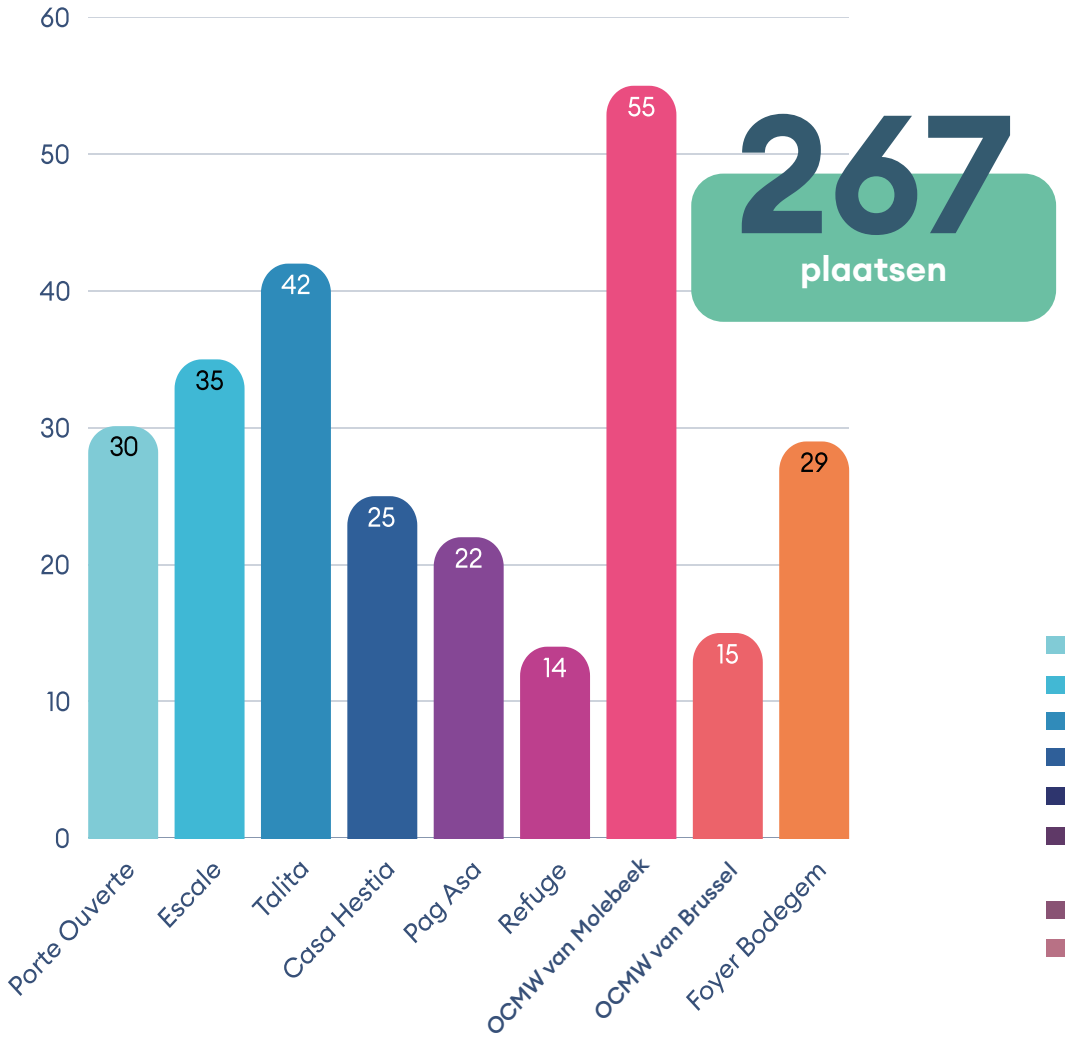
- de geleidelijke opening van 4 nieuwe structuren sinds 2019
- een toename van de capaciteit van die huizen
- de toepassing van nieuwe erkenningsnormen
- de indexering

Evolutie van het aantal onthaalhuizen en het aantal plaatsen tijdens de regeerperiode 2019-2024

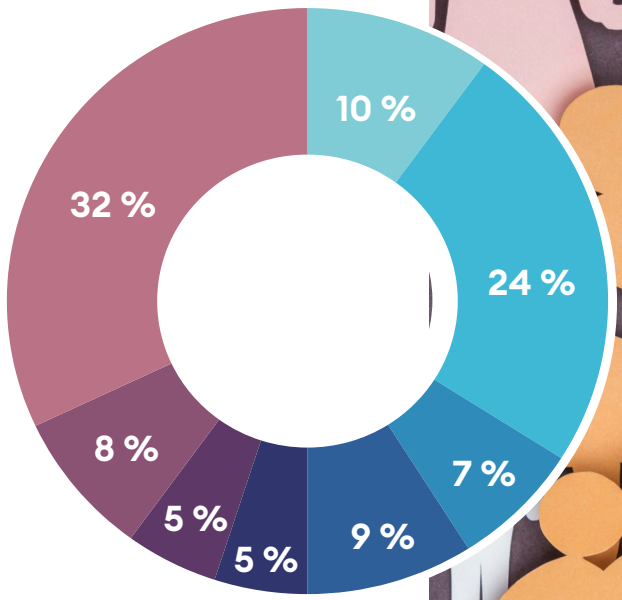
Evolutie van het toegekende budget aan onthaalhuizen

Verdeling van de plaatsen in onthaalhuizen in 2024

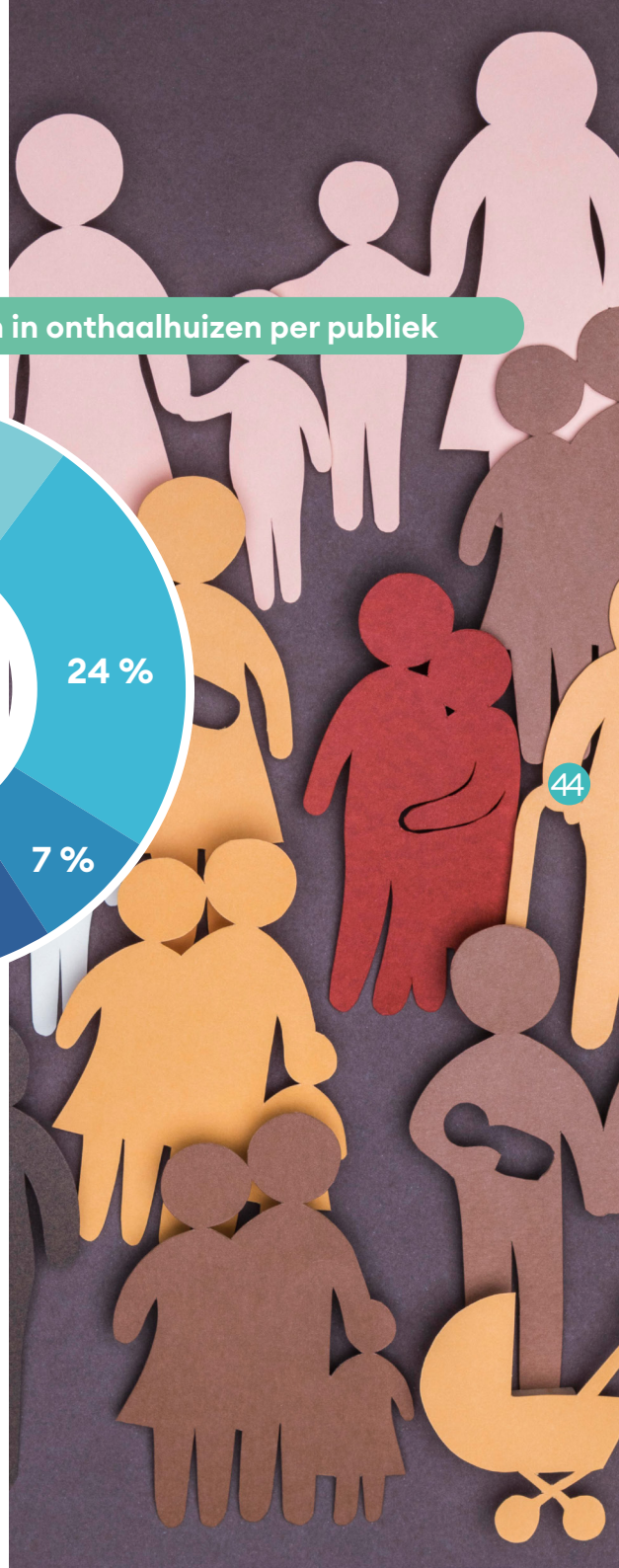

267 plaatsen

Verdeling van de plaatsen in onthaalhuizen per publiek

- Alleenstaande mannen
- Vrouwen met of zonder kinderen
- Babybedjes
- Gezinnen
- Jongeren die LGBTQIA+ zijn
- Jongeren met geestelijke gezondheidsproblemen en/of verslavingen
- Slachtoffers van mensenhandel
- Alle profielen

De vzw Talita beheert twee onthaalhuizen.

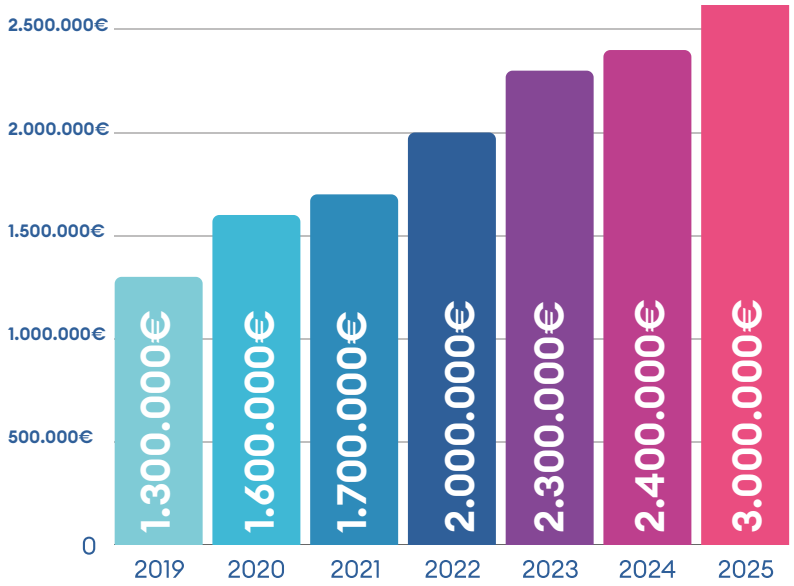
De centra voor noodopvang

Centra voor noodopvang zijn nachtopvangvoorzieningen voor de korte of middellange termijn, onvoorwaardelijk en gratis, in een veilige omgeving. Begunstigden krijgen er psychosociale begeleiding, een maaltijd, een luisterend oor, informatie en doorverwijzing naar geschikte diensten.

Naast de centra voor noodopvang van de vzw New Samusocial die in een specifiek deel worden toegelicht, financiert Vivalis twee erkende centra voor noodopvang:

Ariane	Pierre d'Angle Hoeksteen
Centre d'Accueil d'Urgence ASBL	
Ariane 100 €/plaats - 24/24u	70 €/plaats - 12/24u
35	48

Evolutie van het toegekende budget aan centra voor noodopvang

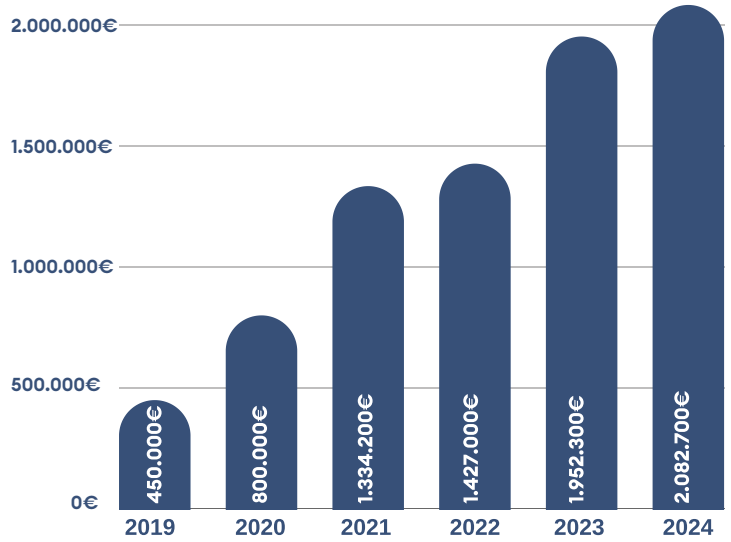

Straathoekwerk en mobiele teams daklozenronde

Dankzij straathoekwerk en mobiele teams worden daklozen rechtstreeks op straat geholpen. Elke dienst is minstens 10 uur per week telefonisch bereikbaar en voorziet in een contact- of berichtensysteem waarmee iedereen vierentwintig uur per dag een bericht kan achterlaten.

Evolutie van het toegekende budget aan straathoekwerk en mobiele teams daklozenronde tussen 2019 en 2024

Tijdens de regeerperiode 2019-2024 is de gefinancierde capaciteit van straathoekwerk en mobiele teams daklozenronde toegenomen, vooral door de integratie van het project Métro-Verbindingen (begeleiding van daklozen in semi-openbare ruimten in het Brussels Gewest) in de erkenning van de vzw DIOGENES.

Die cijfers houden geen rekening met het straathoekwerk en de mobiele teams daklozenronde van de vzw New Samusocial, die in een specifiek deel over de vzw worden toegelicht.

3 operatoren

vzw **Alias**

vzw **Diogènes**

vzw **Straat-verplegers**

Die gefinancierde vzw's bereiken tot 3.000 personen met hun activiteiten.

De dagcentra

Dagopvangcentra bieden opvang, psycho-medisch-sociale begeleiding en minstens één dienst voor hulp bij het dagelijks leven. Ze voeren ook gerichte acties uit om uitzonderlijke situaties zoals bijzondere weersomstandigheden het hoofd te bieden.

Tijdens de regeerperiode 2019-2024 heeft het Verenigd College 6 nieuwe dagcentra gefinancierd, waardoor hun aantal van 9 naar 15 is gestegen.

15
dagcentra

1072
plaatsen

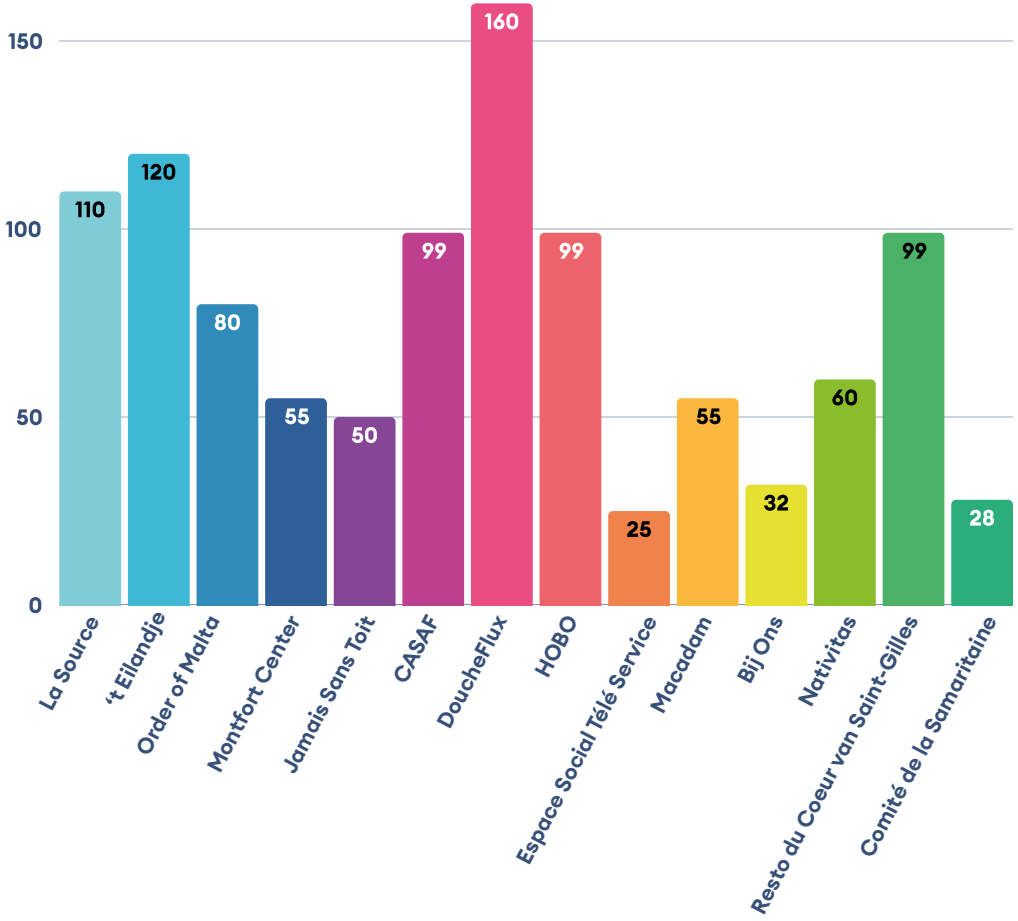
In 2024 financierde Vivalis 15 centra voor dagopvang, goed voor een capaciteit tot 1.072 personen.

Evolutie van het toegekende budget aan dagcentra tussen 2019 en 2024

De toename van de middelen wordt verklaard door de financiering van nieuwe dagcentra.

Aantal dagopvangplaatsen per vzw

Oprichting van een nieuw dagopvangcentrum voor dakloze vrouwen

't Eilandje
WEG UIT DE DAKLOOSHEID

Juli 2022

De vzw 't Eilandje is geselecteerd om een dagcentrum voor vrouwen te beheren, «Circé» dat opvang en begeleiding biedt.

100 - 149

De vzw krijgt een financiering van 400.000 euro om een capaciteit van 100 tot 149 plaatsen te garanderen.

In afwachting van de voltooiing van de inrichtings- en renovatiewerken aan het gebouw in de Paleizenstraat 32 in Schaarbeek.

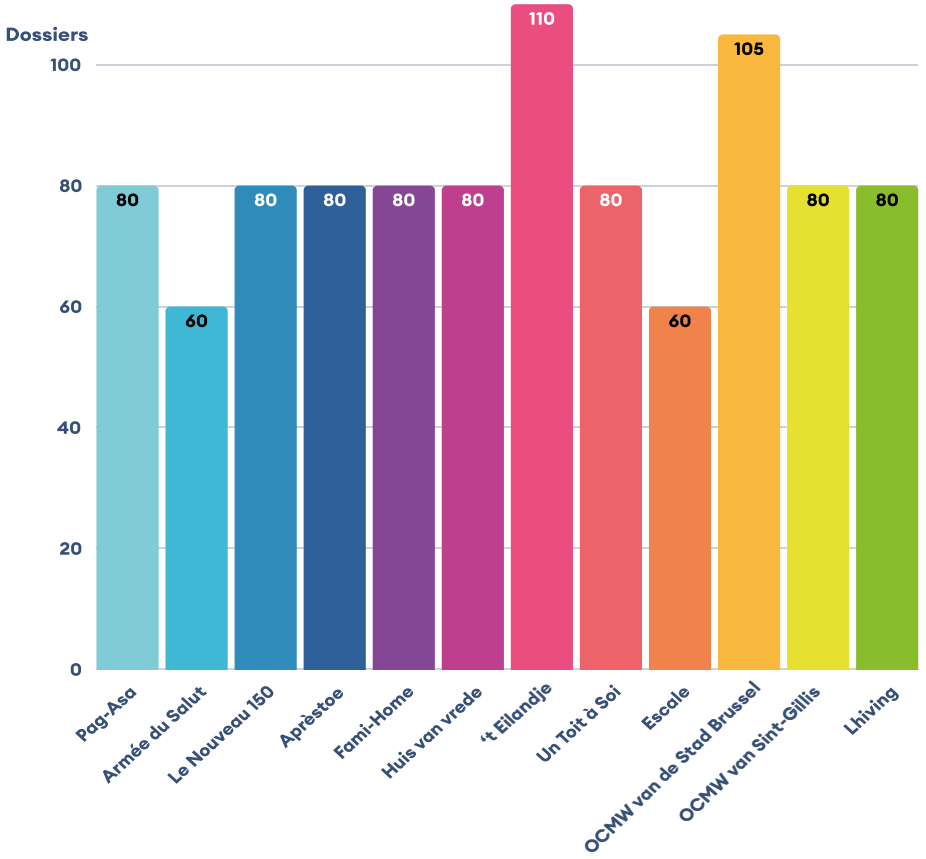
Het dagcentrum voor dakloze vrouwen is sinds september 2023 gevestigd in de voormalige lokalen van het gemengde dagcentrum van de vzw op het Sint-Gillisvoorplein.

De centra voor thuisbegeleiding

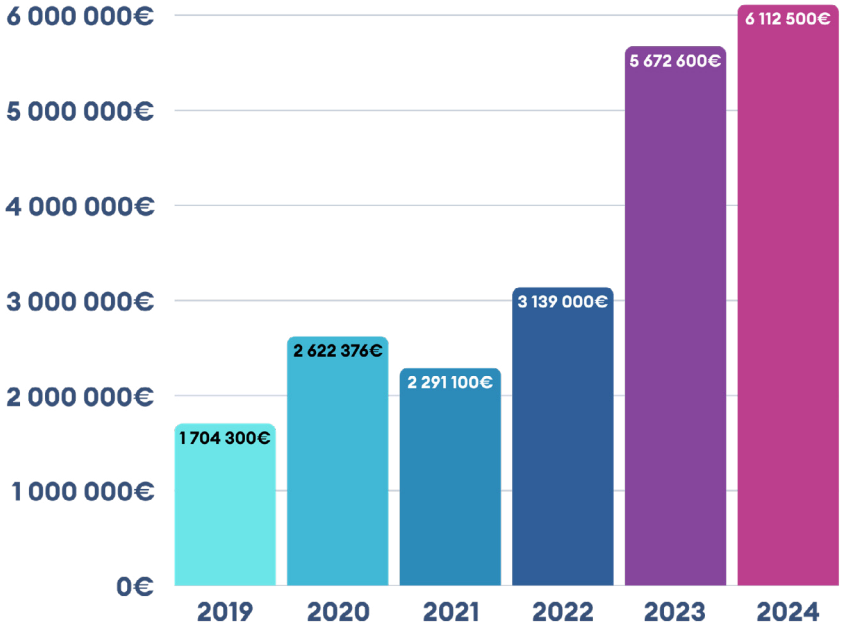
Centra voor thuisbegeleiding bieden alleenstaanden, koppels of gezinnen psychosociale begeleiding aan om hen te helpen opnieuw zelfstandig te worden of moeilijke tijden te doorstaan.

De centra geven ook budgetbegeleiding om hen te helpen hun budget te beheren en verlenen administratieve begeleiding zodat ze opnieuw hun sociale rechten kunnen uitoefenen, hun woning behouden of huisvesting zoeken.

Aantal begeleidingsdossiers per centrum in 2024

Evolutie van het toegekende budget aan centra voor thuisbegeleiding

Sinds 2023 is het budget voor centra voor thuisbegeleiding met 40% gestegen, omdat de begeleidingscapaciteit van de centra is uitgebreid naar aanleiding van een projectoproep die in 2022 op initiatief van het Verenigd College is gelanceerd.

8 centra hebben hun capaciteit in 2023 verhoogd van 60 naar 80 dossiers

1 centrum heeft zijn capariteit in 2023 verhoogd van 60 naar 80 dossiers

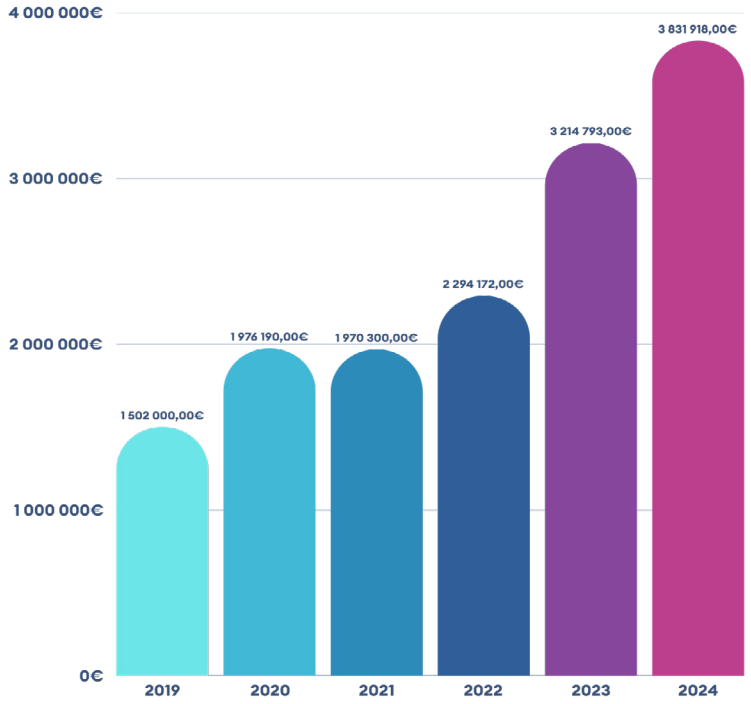
2024 De erkende capaciteit van 't Eilandje steeg van 80 naar 100 dossiers door de integratie van het ISSUE-project (begeleiding en inclusie door tijdelijke huisvesting).

Housing First

Housing First-centra zijn diensten die huisvesting zoeken voor en aanbieden aan daklozen die zowel psychische, medische als sociale problemen hebben.
Ze begeleiden de begunstigden bij het zoeken naar een meer aangepaste en duurzame huisvesting door huur-, transit- of onderverhuurovereenkomsten af te sluiten.

Tussen 2019 en 2024 zijn het budget en de capaciteit van de Housing First-centra verhoogd.

Evolutie van het toegekende budget aan de Housing First-sector

Naar aanleiding van een projectoproep op initiatief van het Verenigd College werden in 2021 drie nieuwe centra opgericht. Ze worden beheerd door:

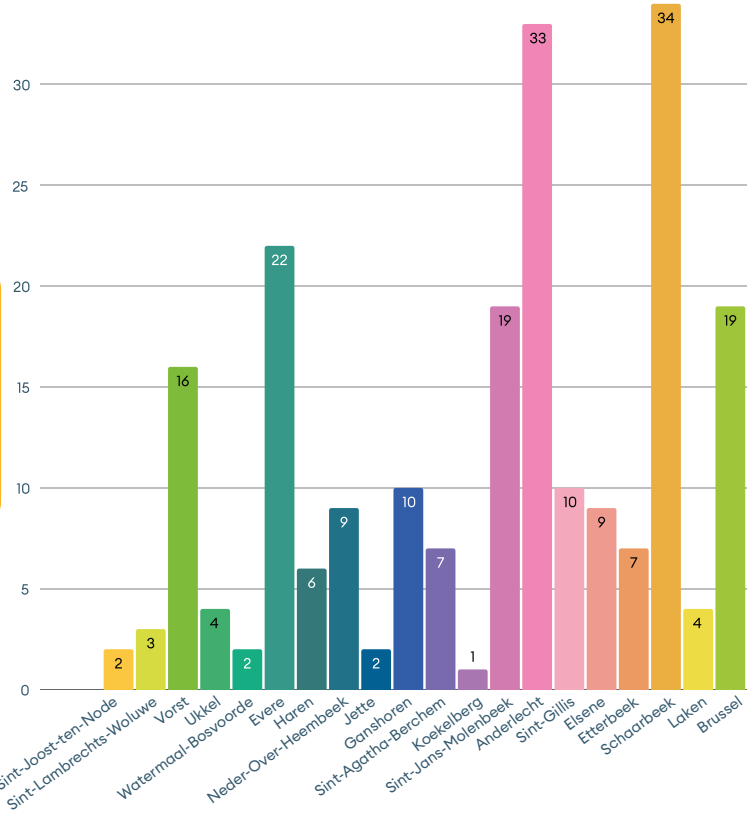
- vzw DoucheFLUXasbl
- vzw Antonin Artaud
- vzw DUNE

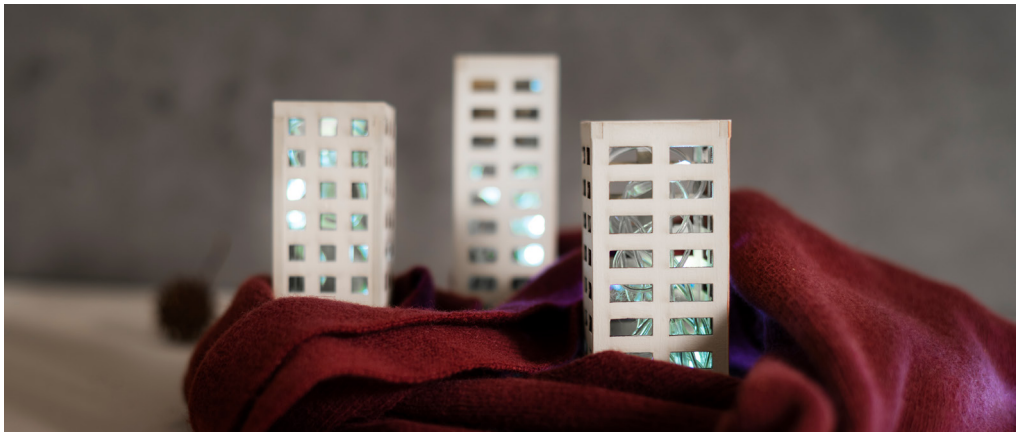
In 2023 en 2024 steeg de capaciteit van bepaalde centra die door de volgende vzw's worden beheerd:

- vzw DIOGENES
- vzw SMES-B
- vzw Straatverplegers

Verdeling van Housing First-woningen per gemeente

De capaciteit van de centra steeg van 104 plaatsen in 2019 naar 324 plaatsen in 2024.

Herhuisvestingsprojecten

Noodplan voor Huisvesting (NPH)
Het recht op huisvesting garanderen

Op 19 december 2020 hechtte de Brusselse Hoofdstedelijke Regering haar goedkeuring aan het Noodplan voor Huisvesting (NPH). Het NPH omvat een actieterrein om het recht op huisvesting te waarborgen. Om dat doel te bereiken, werden meerdere acties op touw gezet, waaronder:

Actie 26 van het NPH

Uitbreiding van het aantal opvangcentra voor jonge LGBTQIA+-personen en slachtoffers van intrafamiliaal geweld

Daartoe heeft het Brussels Gewest twee gebouwen aangekocht en de inrichtings- en renovatiewerken gefinancierd.

De GGC heeft de actoren aangesteld en gefinancierd die verantwoordelijk zijn voor de begeleiding en het beheer van die structuren voor collectieve huisvesting. In 2022 werden twee nieuwe onthaalhuizen geopend. Daarnaast wordt een derde gebouw momenteel gerenoveerd.

Actie 27 van het PUL

Uitbreiding van het aantal opvangcentra voor daklozen door de lancering van twee projectoproepen

- Een projectoproep voor gemeenten en OCMW's om woningen te renoveren en in te richten voor daklozen voor minstens 10 jaar: er werden zes projecten geselecteerd om 25 transitplaatsen voor daklozen te creëren. Personen die opnieuw gehuisvest zijn, ontvangen begeleiding van diverse psychosociale dienstverleners.
- Een projectoproep van belangstelling bij sociale verhuurkantoren (SVK): om privéwoningen te mobiliseren voor de herhuisvesting van daklozen.

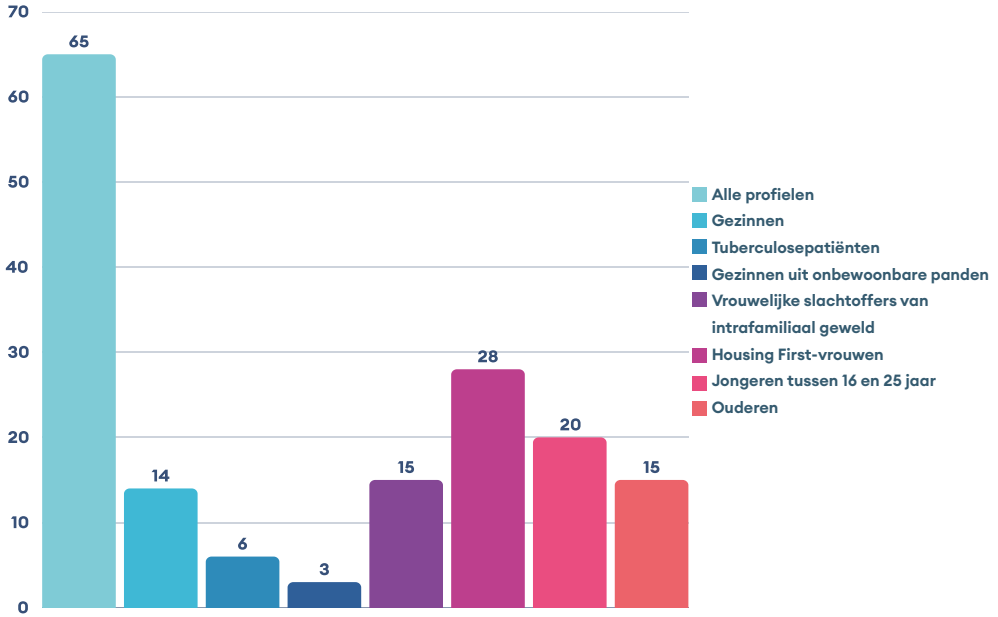
Le Refuge Bruxelles. - Elio Germani

Naast het NPH werden meerdere herhuisvestingsprojecten ontwikkeld om tijdelijke huisvesting te bieden aan specifieke doelgroepen, zoals:

Herhuisvestingsprojecten per doelgroep

Partnerschapsprojecten - Soorten partnerschappen

Verenigingssector

Openbare sector

Housing First-centra

Thuisbegeleidingsdiensten

OVM
openbare vastgoedmaatschappijen

SVK
sociale verhuurkantoren

Aan het einde van de regeerperiode

2019-2024

12

herhuisvestingsprojecten gefinancierd door Vivalis

6.659.371,50 €

Totaal budget toegewezen aan herhuisvestings-projecten voor de hele regeerperiode

vivalis.brussels

Voel je goed, leef beter

Projecten voor tijdelijke bewoning

De financiële steun voor projecten voor tijdelijke bewoning (voortaan onderhandelde collectieve bewoning in zelfbeheer genoemd) die de collectieve huisvesting van kwetsbare groepen toelaten, wordt sinds 2021 geregeld door een principeakkoord tussen:

- de leden van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering
- de leden van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

Die projecten vormen een antwoord op de opvang- en huisvestingsbehoeften van:

- zwervende migranten
- daklozen die geen toegang hebben tot de publieke of privéhuurmarkt

Meer dan 1.500 mensen (mannen, vrouwen en twee- of eenoudergezinnen) werden sinds 2021 geherhuisvest.

Net zoals de herhuisvestingsprojecten helpt de onderhandelde collectieve bewoning in zelfbeheer de «illegale» bezetting van leegstaande gebouwen in Brussel tegen te gaan.

Dankzij die financiële steun kan de onderhandelde collectieve bewoning in zelfbeheer beschikken over:

- panden in afwachting van een stedenbouwkundige vergunning
- panden in afwachting van een onderhandse verkoopovereenkomst

Tijdens de regeerperiode 2019-2024

vivalis.brussels

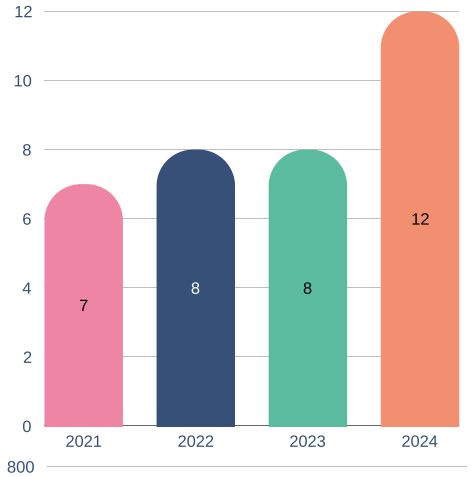
Vivalis ondersteunde de ontwikkeling van

17

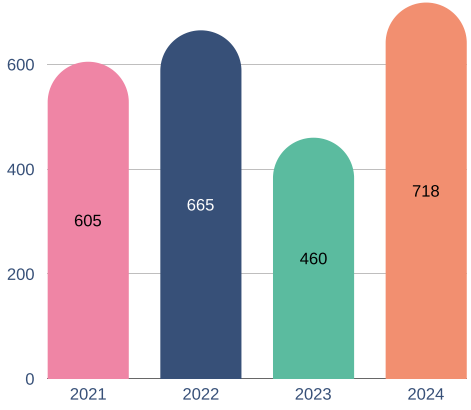
projecten voor tijdelijke bewoning

In totaal werd **€ 2.428.114,45** toegewezen aan projecten voor tijdelijke bewoning tijdens de hele regeerperiode

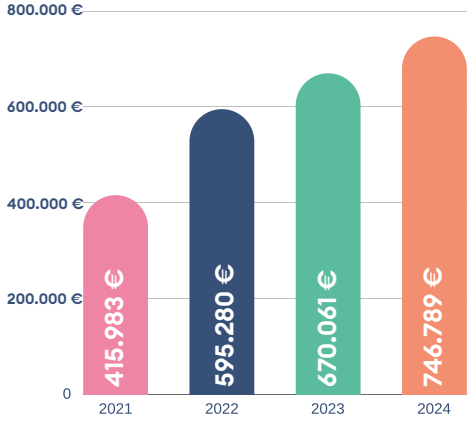
Aantal gefinancierde OCBZ-projecten

Aantal plaatsen in OCBZ-projecten

Budget toegewezen aan OCBZ-projecten

De openbare noodopvangbeheerder: New Samusocial

Juridisch kader: een publiekrechtelijke vzw

14 juni 2018

Invoering van de ordonnantie

New Samusocial oefent als publiekrechtelijke vzw de functie uit van noodopvangbeheerder (artikel 52 tot en met 57). De opdrachten van de vzw zijn ook vastgelegd in een beheersovereenkomst met het Verenigd College voor de jaren 2023-2025.

De centra voor noodopvang van New Samusocial

In het kader van zijn opdrachten inzake noodopvang is **New Samusocial** belast met het **opvangen** en **onderbrengen** van daklozen die via de dispatching van de coördinator (Bruss'Help) van noodhulp- en inschakelingsvoorzieningen naar New Samusocial worden doorverwezen.

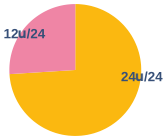
Noodopvangparcours in Brussel

- **Daklozen**
- **Gecentraliseerde dispatching** (coördinator van noodhulpvoorzieningen)
- **Doorverwijzing naar New Samusocial**
- **Tijdelijke opvang en onderbrenging**
- **Mogelijke doorverwijzing naar inschakelingsvoorzieningen**

Welke hulp bieden deze centra?

- Een wachtdienst overdag- en/of 's nachts
- Psychosociale begeleiding om mensen van de straat te helpen of doorverwijzing naar andere diensten
- Minstens één maaltijd per dag, een kluis, een telefoon en internettoegang, een woonruimte en voldoende sanitaire voorzieningen

De door New Samusocial beheerde opvangcentra

24 u./24 74% is de klok rond toegankelijk
12 u./dag 26% is slechts 12 uur per dag toegankelijk

Louiza/Rempart
- 110 plaatsen

Poincaré
- 100 plaatsen
- 50 bufferplaatsen - 12 u./dag

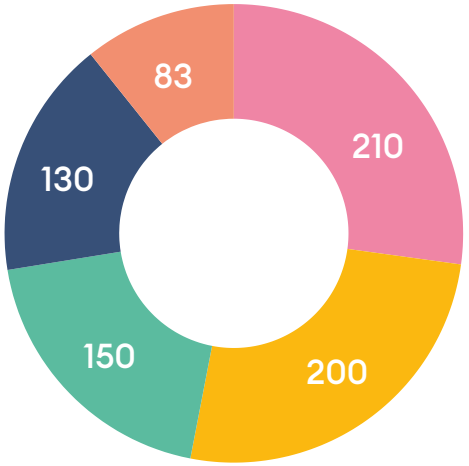
Prins van Luik
- 130 plaatsen voor kwetsbare personen
- Medische zorg

Colméia
- 90 plaatsen

Beaulieu/Evere
- 110 plaatsen voor gezinnen
- 100 bufferplaatsen - 12 u./dag

Noodopvangplaatsen

Gezinnen | Vrouwen met of zonder kinderen | Alle profielen | Alleenstaande mannen | Kwetsbaren/met medische behoeften

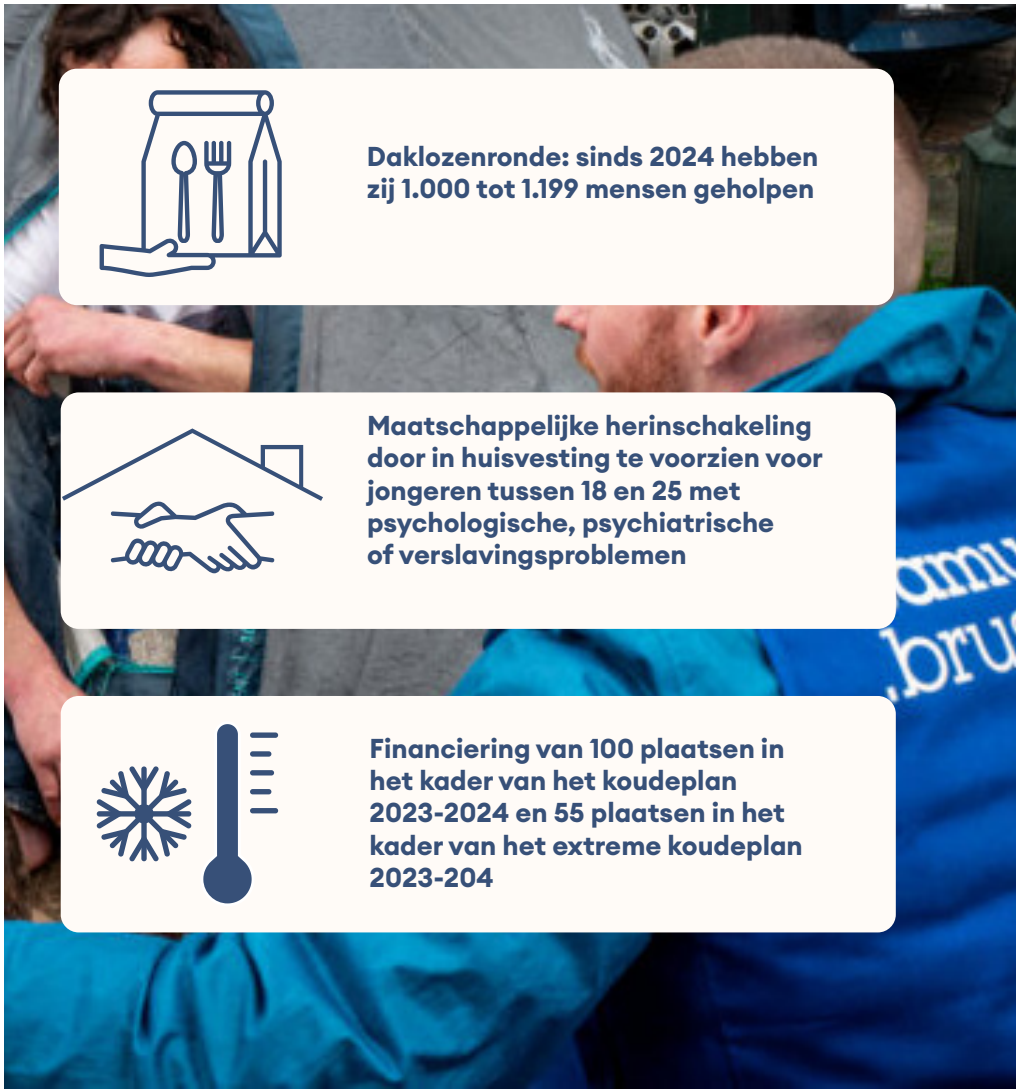
Binnen het aantal noodopvangplaatsen

- 27% is voor gezinnen
- 26% is uitsluitend voor alleenstaande mannen
- 19% is voor vrouwen met of zonder kinderen
- 17% is voor mensen die bijzonder kwetsbaar zijn of medische zorg nodig hebben

- 11% is toegankelijk voor alle profielen

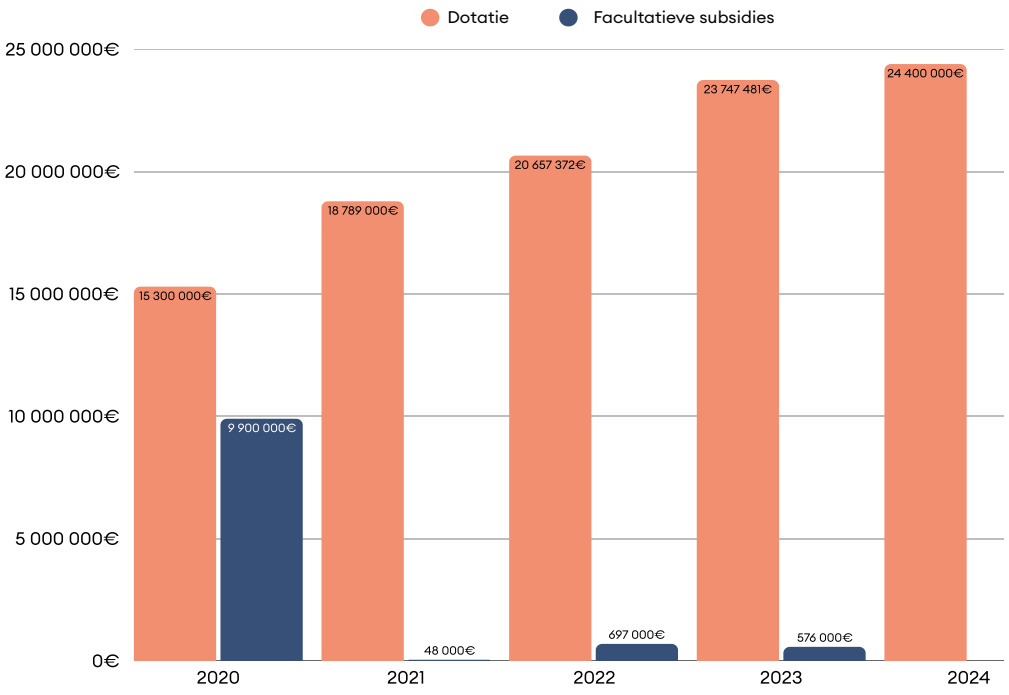
Bijkomende opdrachten New Samusocial

De GGC heeft New Samusocial bijkomende opdrachten gegeven:

Evolutie van het door Vivalis aan New Samusocial toegekende budget

Het budget van New Samusocial is tijdens de regeerperiode 2019-2024 continu verhoogd om de bovengenoemde opdrachten uit te voeren:

Merk op dat het Verenigd College gerichte facultatieve subsidies heeft vrijgemaakt om de vzw in staat te stellen onvoorziene uitgaven te dekken in verband met het beheer van de centra voor noodopvang (bedwantsen, beveiliging, energiekosten, meubilair, enz.).

De openbare coördinator van noodhulpvoorzieningen: Bruss'Help

Juridisch kader: een publiekrechtelijke vzw

Op grond van de ordonnantie van 14 juni 2018 is Bruss'Help belast met:

- het coördineren van de noodhulpvoorzieningen
- het verrichten van studies en onderzoeken over de dakloosheidproblematiek in Brussel
- het coördineren van de inschakelingsvoorzieningen (artikelen 62 tot en met 67).

Bijkomende opdrachten

De GGC heeft Bruss'Help bijkomende opdrachten toevertrouwd in verband met projectoproepen voor Europese projecten, studies over dakloosheid en de coördinatie van specifieke projecten (Cover en SubLink).

De opdrachten van de vzw zijn ook vastgelegd in een beheersovereenkomst met het Verenigd College voor de jaren 2023-2025.

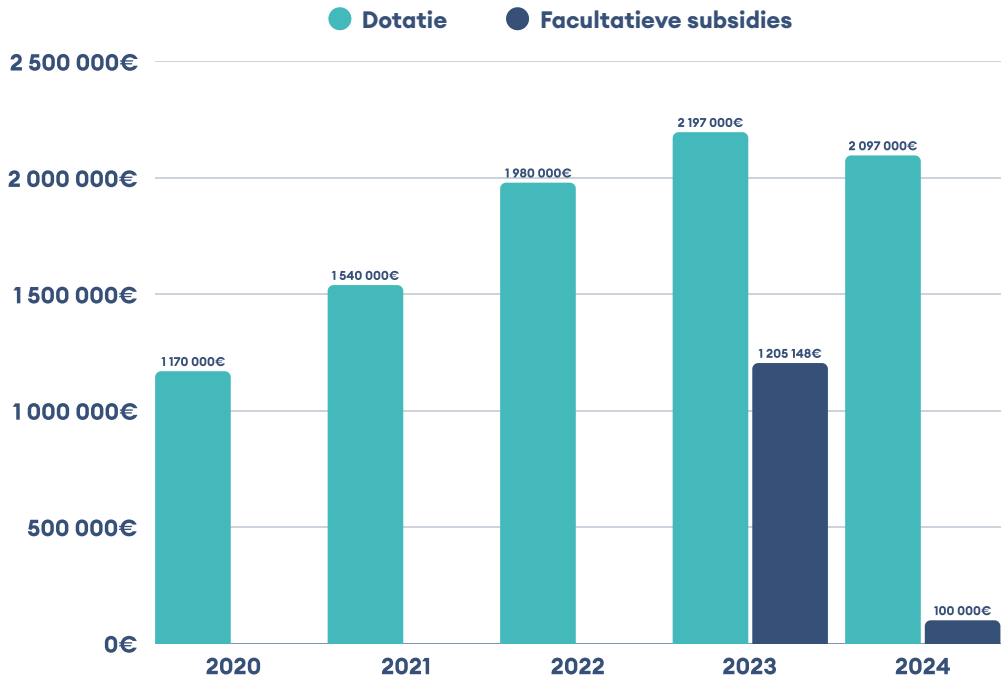
17

17 VTE's van Bruss'Help werden door de GGC gefinancierd in 2024

Evolutie van het door Vivalis aan Bruss'Help toegekende budget

Het budget van Bruss'Help is tijdens de regeerperiode 2019-2024 verhoogd om de bovengenoemde opdrachten uit te voeren:

In 2023 en 2024 heeft het Verenigd College extra middelen beschikbaar gemaakt voor het extreme koudeplan.

De Openbare Centra voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW's)

De OCMW's zijn essentiële dienstverleners die kwetsbare personen en gezinnen opvangen wanneer andere sociale vangnetten niet werken. Via Vivalis oefent de GGC voogdijschap uit over de OCMW's en ondersteunt ze hen voornamelijk dankzij de jaarlijkse dotatie van het Bijzonder Fonds Maatschappelijk Welzijn. Dat fonds maakt deel uit van de algemene dotatie aan de gemeenten. Daarnaast bekomen de OCMW's nog andere subsidies, onder meer de jaarlijkse financiering van de sociale coördinaties, schuldbemiddelingsdiensten en lokale welzijns- en gezondheidscontracten (LWGC's).

Extra middelen vrijgemaakt

Tijdens de regeerperiode 2019-2024 heeft het Verenigd College extra middelen vrijgemaakt voor de OCMW's:

2020	2022	2023
€ 30 miljoen	€ 20 miljoen	€ 36 miljoen
Toegekend om hen te helpen het hoofd te bieden aan de sociale en gezondheidsgevolgen van de Covid-19 -crisis	Toegekend in het kader van de stijging van het aantal hulpvragen door de stijging van de energieprijzen	Toegekend om projecten te blijven financieren die het voorwerp uitmaken van een overeenkomst tussen de leden van het Verenigd College en de OCMW's

Sociale coördinaties

«Sociale coördinatie» binnen een OCMW wijst op het overleg tussen de openbare en de private lokale welzijns- en gezondheidsactoren, die samenkomen om acties in kaart te brengen, op elkaar af te stemmen en te coördineren:

- acties inzake preventie en bestrijding van armoede en bestaansonzekerheid, sociale uitsluiting en non-take up van rechten
- acties ter bevordering van de gezondheid en het welzijn
- acties om de ongelijkheid op het vlak van welzijn en gezondheid tegen te gaan

Ook andere sectoren (cultuur, onderwijs, enz.) kunnen deelnemen aan die sociale coördinaties, zolang ze een gemeenschappelijke doelstelling nastreven en hun vaardigheden en expertise uitwisselen om een kwaliteitsvollere en meer gecoördineerde dienstverlening te bieden aan de begunstigden/inwoners van de gemeente in kwestie.

Een vijfjaarlijkse omzendbrief beoogt meer samenhang in de opdrachten van de sociale coördinaties door meer details te geven over de basisbeginselen ervan, de werkmethodes, de ontvankelijkheidscriteria, de financieringsmechanismen en de te volgen procedures om toegang te krijgen tot die financieringen.

De begroting van Vivalis voorziet in een jaarlijks budget van 1.165.000 euro voor de financiering van de sociale coördinaties. Dat budget wordt enerzijds verdeeld volgens de verdeelsleutel van het Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn en voorziet anderzijds in de financiering van minstens één VTE voor sociale coördinatie.

De financiering van die VTE is het gevolg van de nieuwe goedgekeurde omzendbrief voor de vijfjarige periode 2022-2026.

OCMW's - LWGC's De lokale welzijns- en gezondheidscontracten (LWGC's), een partnerschap tussen Vivalis en de OCMW's

De lokale welzijns- en gezondheidscontracten (LWGC's) zijn bedoeld om de levenskwaliteit en het welzijn van bewoners en gebruikers in een wijk te verbeteren door een partnerschap tot stand te brengen tussen openbare instellingen, lokale verenigingen en bewoners. Dat initiatief illustreert het partnerschap tussen Vivalis en de OCMW's. Dankzij de LWGC's kunnen de sociale coördinaties immers acties uitvoeren om de lokale organisatie van welzijns- en gezondheidsdiensten te verbeteren.

De financiering van de eerste 9 LWGC's begon in 2021 (LWGC 1.0) voor een bedrag van 344.000 euro per LWGC (jaarlijks verlengd). Het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn selecteerde de prioritaire wijken.

De prioritaire wijken zijn gerangschikt in volgorde van bestaansonzekerheid en gezondheidsbehoeften. LWGC 1.0 omvatte deze wijken:

Gemeente	Wijk
Anderlecht	Wayez
Brussel-Stad	Historisch centrum Marollen Anneessens
Vorst	Laag-Vorst Luttrebrug
Molenbeek	Historisch centrum Weststation
Schaarbeek	Brabant Colignon

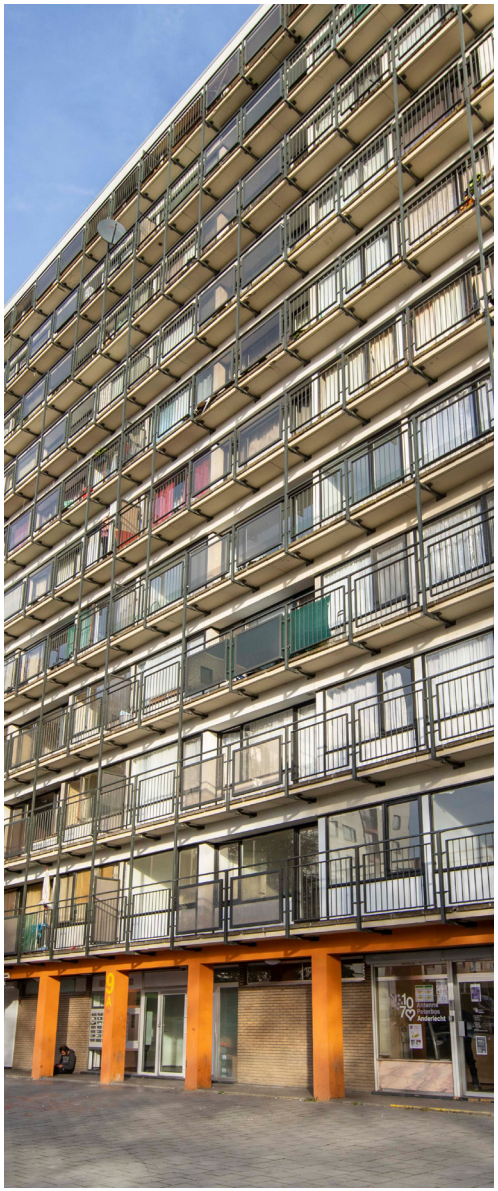
In 2023 voerde het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn een evaluatie uit. Als gevolg daarvan werden de werkmethoden van de LWGC's aangepast en, vooral, hun bestuur vereenvoudigd.

Verder werd in 2023 LWGC 2.0 **gelanceerd met 9 nieuwe wijken. Het ging om de volgende:**

Gemeente	Wijk
Anderlecht	Peterbos
Brussel-Stad	Noordwijk Tour & Taxis
Molenbeek	Maritiemwijk Karreveld
Schaarbeek	Noord
Koekelberg	Koekelberg
Sint-Gillis	Laag-Sint-Gillis
Sint-Joost-ten-Node	Sint-Joost-ten-Node

€ 3.849.966

totaal budget voor de LWGC's in 2024

De Gewestelijke School voor Openbaar Bestuur van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (GSOB)

De Gewestelijke School voor Openbaar Bestuur van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (GSOB) begeleidt administraties en andere overheidsactoren zoals de OCMW's in hun streven naar uitmuntend openbaar bestuur.

Omdat Vivalis bevoegd is voor de OCMW's, verleent hij financiële steun aan de GSOB voor de organisatie van:

- **taalopleidingen** in het kader van het zogenaamde taalhoffelijkheidsakkoord voor OCMW-medewerkers in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, vooral als voorbereiding op de taaltests van Werkenvoor.be (voorheen Selor) en beroepsgerichte conversatietafels om de taalvaardigheid van OCMW-medewerkers te ontwikkelen en zo de werking van de diensten te verbeteren;
- **algemene opleidingen** om coaching en consultancy aan te bieden om de Brusselse OCMW's te ondersteunen in hun streven naar een performant, efficiënt en transparant openbaar bestuur in overeenstemming met het geldende wettelijke kader.

Sinds 2022 wordt een bijkomende subsidie toegekend aan de GSOB om OCMW-medewerkers op te leiden op deze gebieden:

- Non-take up van rechten
- Opleiding van nieuwe medewerkers
- Agressiviteit bij personen met dementie beheren
- De sociale coördinaties coachen

Voedselhulp

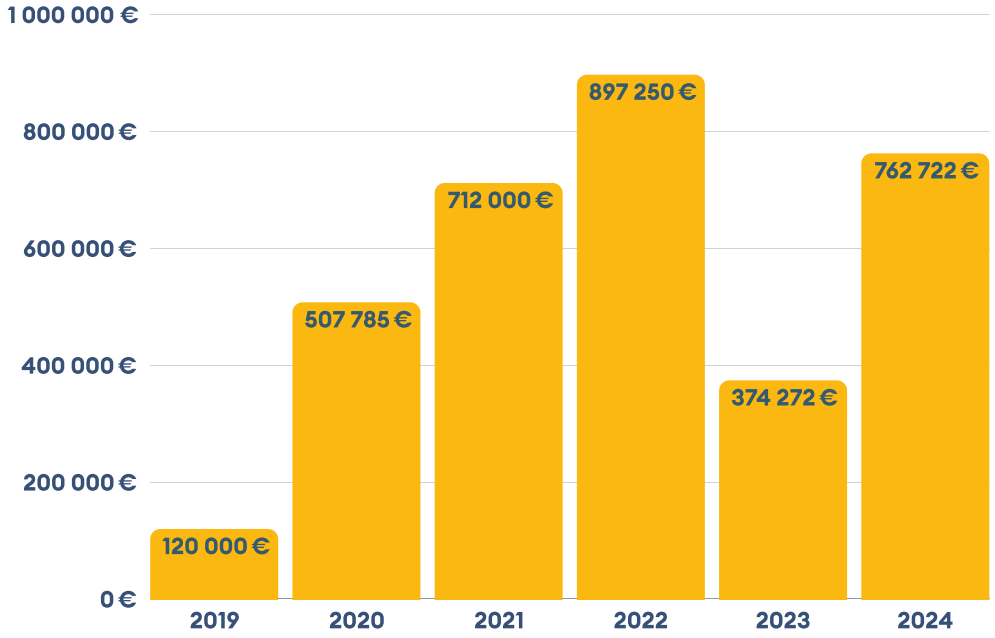
Tussen 70.000 en 130.000 Brusselaars zijn momenteel afhankelijk van voedselhulp. Dat is waarschijnlijk een onderschatting, want een groot aantal niet-professionele organisaties zijn ook betrokken bij de verdeling van die hulp.

In 2021 is in samenwerking met de FGC een projectoproep gelanceerd in het kader van het Brusselse post-COVID-19 herontwikkelings- en relanceplan. De doelstelling van die samenwerking was de voedselhulpsector ondersteunen tijdens die noodsituatie en de verenigingssector opnieuw mobiliseren.

In 2024 financierde Vivalis verschillende initiatieven voor een totaalbedrag van 763.000 euro: sociale kruidenierswinkels, het verdelen van gratis maaltijden, solidariteitsinitiatieven in de voedselhulpsector, de coördinatie van de hulp.

€ 763.000

Vivalis kende subsidies toe aan nieuwe initiatieven in de voedselhulpsector

Oprichting van het LOCO-netwerk om de logistiek van de verdeling van de hulp te optimaliseren

Het LOCO-netwerk werd in 2021 opgericht op basis van de vaststelling dat de inzameling en het beheer van onverkocht voedsel aanzienlijke menselijke en materiële middelen vergt en soms ten koste gaat van de opvang en sociale ondersteuning van begunstigden. Dat netwerk bestaat uit actoren die actief zijn op het gebied van voedselhulp: OCMW's, gemeenten, vzw's, enz.

Het LOCO-netwerk heeft dus als doel de bevoorrading en logistiek van organisaties die actief zijn in de voedselhulpsector te verbeteren en de kwaliteit en kwantiteit van de beschikbare producten te verhogen. Dat houdt in dat de verschillende organisaties die lid zijn van het netwerk samenwerken op het gebied van logistiek. Concreet worden de ritten geoptimaliseerd, apparatuur gedeeld (bv. bestelwagens om onverkocht voedsel op te halen) en ondertekenen de deelnemende organisaties aan het LOCO-netwerk een overeenkomst tussen hen.

Schuldbemiddeling

Via schuldbemiddeling kunnen personen in financiële problemen of met schulden worden geholpen om hun situatie door middel van passende begeleiding gezonder te maken.

Met uitzondering van de kredietschulden zijn er geen officiële gegevens over de problematiek in het Brussels Gewest. De Welzijnsbarometer 2023 van het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn bevat de volgende informatie:

7 % van de Brusselaars kan zijn rekeningen niet op tijd betalen (ook 7% in Wallonië en 3% in Vlaanderen).

37 % van de Brusselaars is financieel niet in staat om het hoofd te bieden aan een onverwachte uitgave.

Het aantal behandelde dossiers door de diensten schuldbemiddeling van de OCMW's is tussen januari 2020 en mei 2022 met ongeveer 40% gestegen in België.

Steunpunt voor de diensten schuldbemiddeling

De diensten schuldbemiddeling worden in hun werk ondersteund door het Steunpunt voor de diensten schuldbemiddeling van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Die vzw organiseert voortgezette en basisopleidingen voor professionals, uitwisselingen tussen de verschillende diensten en bewustmakings- en preventiecampagnes en -workshops. De vzw wordt sinds 2012 gefinancierd door Vivalis op basis van een overeenkomst met het Verenigd College.

In het kader van het Geïntegreerd Welzijns- en Gezondheidsplan heeft het Verenigd College in 2023 de financiering van die vzw verhoogd om haar acties ter preventie van overmatige schuldenlast te versterken.

Diensten schuldbemiddeling

Privédiensten schuldbemiddeling

Momenteel zijn negen privédiensten schuldbemiddeling erkend. Daarvan worden er zes gefinancierd door facultatieve subsidies. Sinds 2017 wordt in een budget van 250.000 euro voorzien om die privédiensten schuldbemiddeling te ondersteunen. Dat wordt volgens een proportionele verdeelsleutel op basis van kwantitatieve criteria verdeeld.

Na 2020 is de situatie van kansarme gezinnen nog verder verslechterd door de COVID-19-crisis en de algemene prijzenstijging – voornamelijk de energieprijzen namen toe. Om die situatie te verhelpen, heeft het Verenigd College de middelen voor privédiensten schuldbemiddeling sinds 2022 met 150.000 euro verhoogd, wat het totale jaarlijkse budget op 550.000 euro brengt.

In afwachting van de goedkeuring van een organiek regelgevend kader, financiert Vivalis elke dienst met hetzelfde bedrag.

Publieke schuldbemiddelingsdiensten

Sinds 2021 wordt in een budget van 900.000 euro voorzien voor de publieke schuldbemiddelingsdiensten. Dat bedrag wordt volgens de verdeelsleutel van het Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Welzijn verdeeld. Die financiële steun dient uitsluitend om de diensten schuldbemiddeling van de OCMW's te versterken, zodat ze maatregelen kunnen nemen om overmatige schuldenlast te voorkomen

€ 1.400.000

Totaal jaarlijks budget voor diensten schuldbemiddeling in 2024

Centra voor algemeen welzijnswerk

Vivalis is verantwoordelijk voor het beheer van de centra voor algemeen welzijnswerk. Die centra zorgen voor sociale opvang door mensen een eerste onthaal te bieden, hun situatie te analyseren en ze door te verwijzen, te begeleiden en op te volgen.

Versterking van de sector

In 2022 werd de sector, en in het bijzonder het personeelskader, versterkt met 1.125.000 euro.

Die versterking kwam er dankzij de wijziging van het besluit van het Verenigd College van 9 december 2004 betreffende de erkenning en de subsidiëringswijze van de centra voor algemeen welzijnswerk. Die wijziging in de regelgeving liet toe bepaalde opdrachten te actualiseren en het personeel van die structuren af te stemmen op dat van soortgelijke bestaande structuren in de FGC (de centra voor globale sociale actie of CGSA).

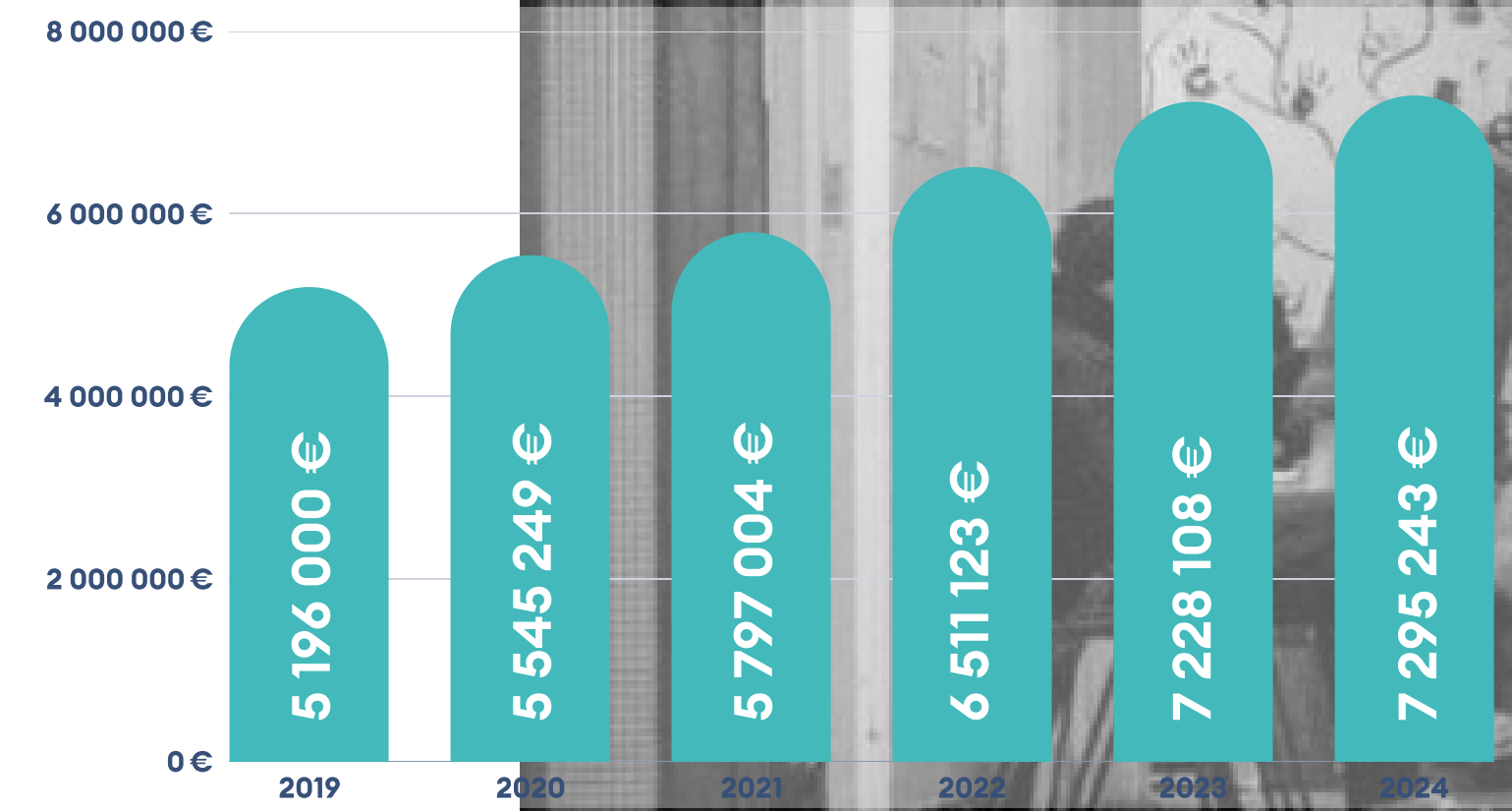
Het wijzigingsbesluit is op 1 januari 2025 in werking getreden.

De algemene uitgavenbegroting **2024** voorziet in **8.477.000 euro** voor de financiering van de centra voor algemeen welzijnswerk.

17

centra zijn tot nu toe erkend

Toegekend budget tussen 2019-2024

Centra voor algemeen welzijnswerk Brabantia

Justitieel welzijnswerk

De diensten voor justitieel welzijnswerk bieden individuele sociale bijstand en psychologische ondersteuning aan (ex-)gedetineerden, voorwaardelijk invrijheidgestelden of personen die het voorwerp uitmaken van een werkstraf of maatregel uitgevoerd in de gemeenschap, en aan hun naasten.

De gefinancierde diensten bieden die personen en hun naasten ondersteuning op moreel, sociaal, psychologisch, materieel en cultureel vlak, zowel binnen als buiten de gevangenis, vanaf het begin van de detentie tot aan de re-integratie van de gedetineerde.

Meer personeel

De algemene uitgavenbegroting voorziet sinds 2022 in **320.000 euro extra** (opgenomen in het totale budget) zodat de diensten dankzij de toekenning van facultatieve subsidies meer personeel kunnen aanwerven. Met dat bijkomende bedrag kunnen ook de nodige profielen die de geldende regelgeving nog niet vermeldt, gerekruteerd en gefinancierd worden om het dienstenaanbod en dus de uitvoering van hun opdrachten te verbeteren.

1.540.372 €

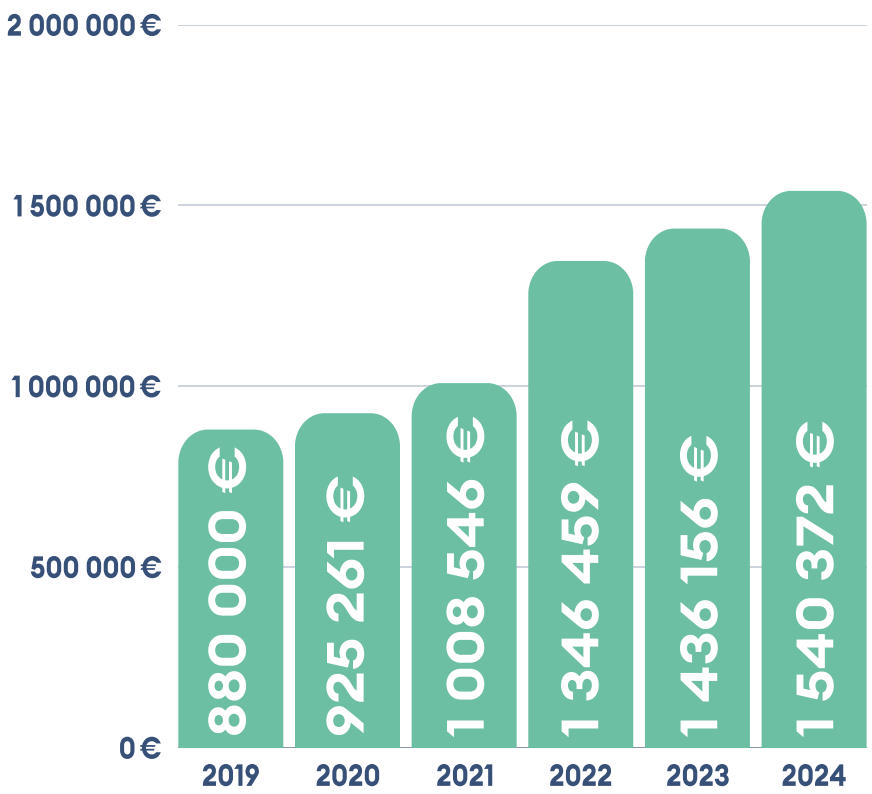
budget in 2024

Focus: coördinatiefunctie van de diensten voor justitieel welzijnswerk

Sinds 2024 is Vivalis verantwoordelijk voor de coördinatie van de diensten voor justitieel welzijnswerk. Sindsdien doet Vivalis het volgende:

- diensten voor justitieel welzijnswerk ondersteunen bij de ontwikkeling van hun opdrachten en de kwaliteit van hun individuele en collectieve aanbod binnen de Brusselse gevangenissen
- alle diensten die actief zijn in de Brusselse gevangenissen coördineren, in samenwerking met de andere gemeenschappen. In die context is het strategisch plan voor het intra muros aanbod aan hulp en diensten voor justitieel welzijnswerk 2023-2028 opgesteld
- relaties ontwikkelen met de sector en met andere gewestelijke en federale overheden en gevangenisdirecties om te zorgen voor een gecoördineerd beleid in heel Brussel

Toegekend budget tussen 2019-2024

Gezinsplanning

Vivalis nam in 2023 het beheer van de centra voor gezinsplanning over.

Er zijn drie erkende centra voor gezinsplanning:

Woman'Dō

- Psychosociale opvangdienst, psychologische, sociaal-juridische, medische en medisch-psychiatrische consultaties
- Gespecialiseerd in posttraumatische steun aan migrantenvrouwen die zich in een precaire situatie bevinden en gevlucht zijn voor geweld

Planning Rosa

- Psychosociaal onthaal, gynaecologische, psychologische, juridische, sociale en seksuologische consultaties en familiebemiddeling
- Biedt ook ondersteunende diensten voor kinderen en gezinnen
- Organiseert animatieactiviteiten in verband met opvoeding in het relationele, affectieve en seksuele leven in een aantal scholen en organisaties

City planning

- Verbonden aan het UMC Sint-Pieter.
- Biedt psychosociaal onthaal en psychologische consultaties, sociale bijstand, juridisch advies, seksuologische en medische (gynaecologische) consultaties
- Ontwikkelt onderwijs in het relationele, affectieve en seksuele relaties aan patiënten die het centrum bezoeken

Het toegekende budget aan deze drie centra bedroeg 939.000 euro in 2024

1922

consultaties, waaronder 275 medische (exclusief abortussen) en 1.647 niet-medische in 2023

5069

consultaties, waaronder 1.180 gynaecologische en 3.889 niet-medische in 2023

9391

consultaties, waaronder 5.076 gynaecologische en 3.683 niet-medische in 2023

Integratie van nieuwkomers

In juni 2022 werd de regelgeving van kracht die nieuwkomers verplicht om een inburgeringstraject te volgen. Dat traject is verplicht voor meerderjarige vreemdelingen, jonger dan 65 jaar, die minder dan drie jaar wettig in België verblijven en die voor het eerst met een verblijfstitel van meer dan drie maanden ingeschreven worden in het vreemdelingenregister van een gemeente van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

Doelstellingen van het verplichte inburgeringstraject voor nieuwkomers

De doelstelling van dit programma is nieuwkomers te begeleiden bij hun integratie in België aan de hand van een aangepast en persoonlijk opleidingsprogramma dat erop gericht is hun autonomie te vergroten en hun actieve deelname aan de economische, educatieve, sociale en culturele aspecten van de Belgische samenleving aan te moedigen.

Nieuwkomers moeten binnen zes maanden na hun inschrijving in hun woongemeente naar een van de volgende **3 erkende onthaalbureaus:**

BAPA BXL (in Brussel)
BAPA Convivial (in Vorst en Anderlecht)
BAPA VIA (in Molenbeek en Schaerbeek)

Daarna hebben ze **18 maanden** om hun inburgeringstraject af te ronden.

2 532
actieve dossiers van nieuwkomers die niet onderworpen zijn aan de verplichting in de BAPA's in 2024

Bicommunautair inburgeringstraject

Sinds januari 2024 is Vivalis bevoegd voor de uitvoering van het inburgeringstraject en voor de onthaalbureaus voor nieuwkomers en vreemdelingen. De BAPA's vallen sindsdien niet langer onder de FGC maar de GGC.

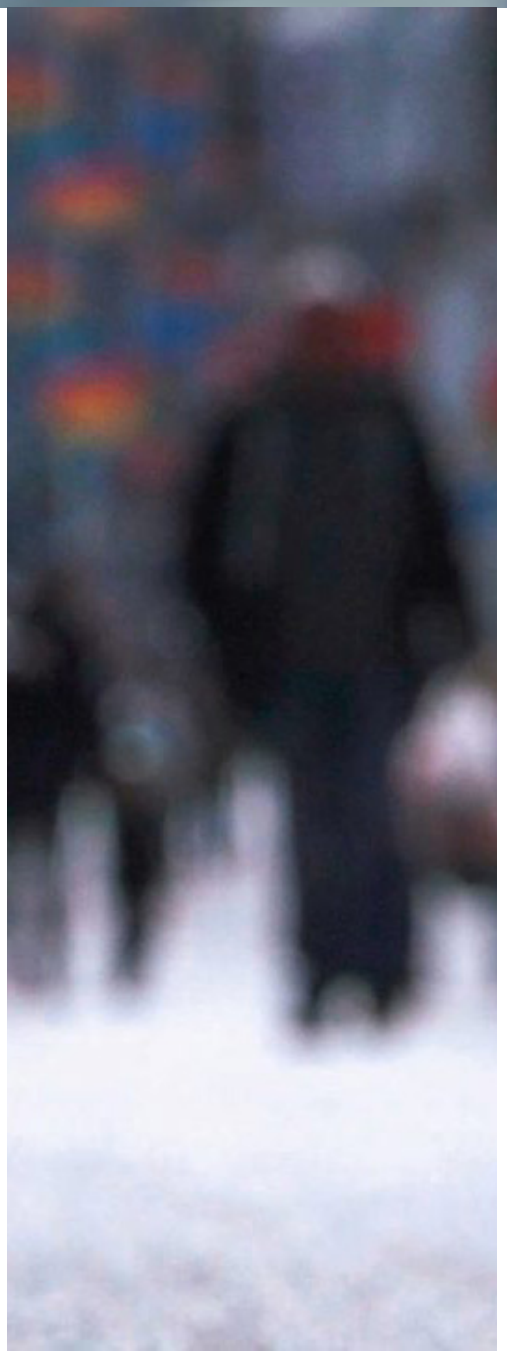
Die structuren bieden zowel trajecten in het Frans als het Nederlands aan. Voor de trajecten in het Nederlands is er een samenwerking met het Huis van het Nederlands op poten gezet. Nieuwkomers kunnen ook terecht bij Bon (waarvoor Vlaanderen verantwoordelijk is) voor een traject in het Nederlands.

Die nieuwe bevoegdheid laat toe de reikwijdte van de integratieregeling te verbreden door passende begeleiding te bieden aan alle categorieën nieuwkomers, of ze nu verplicht zijn om het inburgeringstraject te volgen of niet.

Om die regelgeving toe te passen en het werk van de verschillende actoren, vooral de Brusselse gemeenten, te vereenvoudigen, heeft Vivalis het IT-hulpmiddel Bruwelcome ontwikkeld.

Ondersteuning en evaluatie van het inburgeringstraject voor nieuwkomers

Het Brusselse Centrum voor Interculturele Actie (CBAI) werd op 27 juni 2024 erkend en op basis van een projectoproep aangewezen als de organisatie die instaat voor de evaluatie en ondersteuning van het inburgerings- en begeleidingstraject voor nieuwkomers en personen uit het buitenland.

Conclusie

Aan het einde van de regeerperiode 2019-2024 kijken we met tevredenheid terug op de succesvolle afronding van vele strategische projecten, ondanks de opeenvolgende crisissen (COVID-19, Oekraïne, energie, opvang, enz.) waarmee we te maken hebben gehad.

De aangevatte projecten en hervormingen in elk bevoegdheidsdomein van Vivalis bewijzen onze vastberadenheid om tegemoet te komen aan de behoeften van de Brusselaars op het vlak van welzijn en gezondheid. Die hervormingen waren niet mogelijk geweest zonder het toegewijde werk van de Vivalis-teams en de constructieve samenwerking met alle partners van Vivalis. Die actoren en partners spelen een essentiële rol bij het voldoen aan de behoeften van de bevolking op het gebied van welzijn en gezondheid. Die synergie tussen Vivalis en de actoren draagt bij tot een coherent overheidsbeleid.

Dit verslag van de regeerperiode weerspiegelt een aantal van de acties die Vivalis ondernam om de belangen van de Brusselse burgers zo goed mogelijk te dienen. Dit document vormt een solide basis om de inspanningen van Vivalis tijdens de volgende regeerperiode voort te zetten en te werken aan een geïntegreerde aanpak van de bevoegdheden op het vlak van welzijn en gezondheid.

vivalis.brussels
Voel je goed, leef beter

Verslag van de regeerperiode 2019 2024